

55 MONOGRAFIJA godina

Srednja škola - Centar
za odgoj i obrazovanje,
Zagreb, Zagorska 14

CZOO logo je osmišljen tako da zadnja dva slova „O“ tvore naočalice,
velike znatiželjne oči učenika s osmijehom
jer je škola unatoč zadaćama, testovima i svim tim
čime profesori „muče“ učenike :)
ipak mjesto veselja, druženja, smijeha, razumijevanja,
zaštite i pripreme za budućnost.

Autorica logotipa: **Ivona Vuletić**

MONOGRAFIJA

55 godina

Srednja škola - Centar
za odgoj i obrazovanje,
Zagreb, Zagorska 14

SADRŽAJ

Uvodne riječi	7
O školi	11
Draga moja, najdraža moja školo.....	12
Nastava.....	14
Dojmovi radnih instruktora.....	17
Stručni suradnici.....	21
Administrativna služba	25
Radno osposobljavanje	26
PSP	27
Kineziterapija.....	30
Izvannastavne aktivnosti	31
Mala čarobna radionica	33
Savjetovalište za učenike	35
Savjetovalište za roditelje.....	36
Nagrade i priznanja	38
Projekti.....	42
Drugi o nama	49
Stručno-znanstvena suradnja.....	61
Riječ roditelja, učenika i bivših djelatnika.....	67

55. OBLJETNICA SREDNJE ŠKOLE

– CENTRA ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE

Srednja škola - Centar za odgoj i obrazovanje utemeljen prije 55 godina kao škola s posebnim obrazovnim programom, izrastao je na potrebi da se učenicima s razvojnim i obrazovnim teškoćama, na njima pristupačan način, oblikuju obrazovni sadržaji općih i strukovnih predmeta na način koji je nalazio tržišnu valorizaciju. U vremenima u kojima nije bilo mjesta za učenike s teškoćama u redovnom sustavu, u kojima se očekivalo da se učenik prilagodi obrazovnom sustavu – nije bilo načina da se takav obrazovni sustav usmjeri na specifičnost potreba bilo u poučavanju, bilo u vrednovanju obrazovnih postignuća. Brojni učenici s teškoćama bi u takvim vremenima, bez mogućnosti koju je pružalo osposobljavanje u Školi, ostali bez šanse za stjecanjem zvanja. Stoga im je ova škola bila jedini izbor, ali i prilika da kroz uključenost u obrazovni sustav otvoren prema različitostima postanu radno aktivni i uključeni u zajednicu. „Zagorska“ je mnogima bila zadnja prilika nakon brojnih neuspjeha i neugodnih pa i frustrirajućih iskustava iz redovnih škola.

Gledajući iz perspektive razumijevanja obrazovnih potreba, ovo je škola u kojoj se program prilagođava individualnim mogućnostima za usvajanje gradiva pa u tom smislu „Zagorsku“ možemo smatrati pretečom integracije kakvu gradimo danas.

Međutim, vrijednost osposobljavanja koje provodi „Zagorska“ nalazimo u više od stotinu generacija koje su u 55 godina postojanja ove škole stjecale praktična i konkretna znanja uz koja su bili spremni da se bez posebnih provjera, priprema ili naukovanja uključe u radni proces i preuzmu radne zadatke. Poznato je da su učenici koji su se školovali u „Zagorskoj“ cijenjeni ne samo po stečenom znanju u pojedinim zvanjima, već i odgovornom odnosu prema radu, spremnosti prilagodbe poslodavcu, a mnogi od njih su dosegli svoj osobni i profesionalni potencijal i stekli puni radni staž. U vremenu nesklonom obrtništvu – bivši učenici zaslužni su za očuvanje pojedinih zanata.

Srednja škola - Centar za odgoj i obrazovanje je i nešto više od škole po onome što nudi svojim učenicima. Ovdje nalaze razumijevanje za mladenačke krize, stručnu podršku i vođenje kroz praktični dio nastave, brojne izvanškolske aktivnosti te poticanje i razvijanje interesa. Izmjenjivanjem teoretske s praktičnom nastavom učenici imaju priliku više puta tjedno u praksi provjeriti i produbiti svoje znanje i kroz simulaciju radnog odnosa pripremati se za budućnost. „Zagorska“ je škola u koju njezini učenici rado dolaze i nakon što završe školovanje. Naime, „Zagorska“ je jedinstvena i po službi višegodišnjeg praćenja nakon završetka školovanja i pomoći u traženju i pripremi za posao.

Vrijednost ove škole vidim u bogatom znanju i iskustvu stručnjaka u području prilagođavanja obrazovnih programa i primjeni individualiziranih postupaka u pedagoškom i stručnom radu s učenicima s različitim vrstama razvojnih i obrazovnih teškoća, kao i uspjehu njezinih djelatnika u prenošenju znanja i iskustva stručnjacima u redovnim obrazovnim ustanovama.

Ured pravobraniteljice za osobe s invaliditetom od samog početka osnivanja 2008. godine, uspješno surađuje sa Školom u različitim područjima na zadovoljstvo učenika, djelatnika kao i svih konzumenata proizvoda koje izrađuju učenici.

Osobno i u ime djelatnika Ureda pravobraniteljice za osobe s invaliditetom čestitam 55 godina rada i želim vam i dalje uspješnost na korist djece i mladih – učenika Srednje škole - Centar za odgoj i obrazovanje.

Anka Slonjšak,
pravobraniteljica za osobe s invaliditetom

RIJEČ RAVNATELJICE

Razmišljajući kako započeti pisati o značaju naše škole i njenoj ulozi u ovome gradu, pa i šire diljem Hrvatske, pomislila sam u prvom redu na moje prethodnike gospođu Miru Korošec i gospodina Darka Klobučara koji su čitav niz godina uzorno i vizionarski vodili školu. Trudeći se nastaviti realizaciju započetih ideja marljivi i entuzijastični djelatnici neumorno rade za dobrobit učenika s teškoćama u razvoju.

Naša škola ima iznimno mjesto u odgajanju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju. Naši učenici i njihovi roditelji znaju kako ih u školi ne određuju teškoće niti ih se po njima procjenjuje. U skladu s tim, misija i vizija škole je: razumijevanjem i potporom odgajati i obrazovati učenike za život. Zalaganje za školovanje djece u onim obrazovnim sredinama koje im pružaju maksimalne mogućnosti da se razvijaju i usavršavaju svoje emocionalne, socijalne i kognitivne vještine, znanja i navike i steknu kompetencije koje će im omogućiti kvalitetno uključivanje u društveni život i svijet rada je naš cilj.

Prilikom obilježavanja 55. obljetnice djelovanja težimo ostvarenju naše vizije kroz poboljšanje prostornih uvjeta za teorijsku i praktičnu nastavu, izvannastavne aktivnosti, program produženog stručnog postupka i edukacijsko-rehabilitacijskih postupaka kako bi osigurali kvalitetnije uvjete za uspjeh svakog učenika, nastavnika ili stručnog suradnika.

Oni koji nas ne poznaju, pitaju se kakva smo škola. Svrstani smo u posebne ustanove, ali smo škola poput svake druge: raspored sati, školsko zvono, dnevnik, ploča, profesori i sve ostalo što ide uz školu. Ipak u načinu i pristupu rada smo u mnogočemu različiti.

Naše različitosti upravo su naše prednosti koje mnogi roditelji, posjetitelji ili kolege iz drugih škola lako uočavaju:

- topla, prijateljska, partnerska i poticajna atmosfera
- upornost i pedagoški optimizam pri najsloženijim i najtežim izazovima struke
- teškoće nastojimo pretvoriti u prednosti i uspjehe, čak i u najsloženijim situacijama
- entuzijazam, zajedništvo i volonterski rad djelatnika
- timsko rješavanje problema
- kreativnost i inventivnost u radu

Prednosti školovanja u našoj školi odnose se i na:

- školovanje u malim razrednim odjelima,
- individualiziran pristup učeniku usmjeren na potrebe učenika,
- visoku i aktivnu uključenost učenika u izvannastavne aktivnosti,
- uključivanje učenika u produženi stručni postupak i rehabilitacijske programe,
- uključivanje učenika u projekte s ciljem jačanja osobnog razvoja,
- savjetodavni rad s učenicima i roditeljima
- praćenje i pomoć u zapošljavanju nakon završenog školovanja

Naša škola je sigurno i sretno mjesto. U njoj se njeguju i promiču brojne ljudske, životne i etičke vrijednosti. Učenike potičemo na pozitivan pristup životu i razvijanje brojnih znanja, vještina i navika koje će im olakšati snalaženje u budućem životu i svijetu rada.

Naši učenici vole dolaziti u školu jer im vraća osmijeh na lice, kao što nas određuje i sam logo škole. Mnogi učenici ostavili su staroj školi zauvijek svojih ruku djelo pobojavši dobrovoljno učionicu ili druge prostorije, pobrusivši parkete i slično što dovoljno govori o njihovom pozitivnom odnosu spram škole.

Učenici koji zbog neuspjeha u redovnoj školi nastave školovanje u našoj školi nalaze posljednju slamku spasa, te im je potrebna velika stručna pomoć i podrška, a posebno se to odnosi na one koji bi zbog školskog neuspjeha mogli izgubiti pravo na školovanje. Nema veće sreće nego kada mladu osobu ponovno osnažimo za školovanje i život te joj uspijemo vratiti izgubljeno samopoštovanje! Time se uspješno profiliramo kao ustanova koja se prilagođava učenicima, kako bi oni bili u centru odgojno-obrazovnog procesa.

Naša vizija je u tome smislu osigurati podršku učenicima, roditeljima i nastavnicima u redovnim srednjim školama kroz osnivanje Centra potpore. Svoje znanje i pedesetpetogodišnje iskustvo u odgoju i obrazovanju mladih s teškoćama u razvoju nastojimo neprekidno obogaćivati kroz nove pristupe, metode rada i uvođenjem raznovrsnih dodatnih programa kako bi zadovoljili potrebe učenika s teškoćama u razvoju. U tom smislu trenutno kao jedina srednja škola ostvarujemo program produženog stručnog postupka, a nadamo se da ćemo sličan program moći ponuditi i drugim srednjim školama.

Zahvaljujući vrijednim, predanim i marljivim profesorima i djelatnicima škole, punim razumijevanja i pedagoškog optimizma, vjerujem da naše vrijeme tek dolazi!

mr.sc. Đana Baftiri, prof. defektolog

ŠKOLSKI ODBOR

Prije dvije godine pružila mi se prilika ući u tu sivi zgradu, koja odiše patinom minulih godina, patinom uspomena. Svaki kutak unutrašnjosti odiše toplinom i sjetom. U prostore se nastanio dobar duh sadašnjih i minulih vremena.

Rad u Školskom odboru je za mene čast i radost, jedno novo iskustvo o svim nastalim problemima i izazovima. Članovi Školskog odbora su uglavnom ljudi raznih profesija i interesa, ali sa zajedničkim ciljem i sinergijom da učinimo nešto dobro, nešto najbitnije za ovu školu.

Odmah sam uočila da u školi rade vrlo stručni, odgovorni i savjesni profesori, profesori koji vole svoje učenike, koji nastoje svojim pedagoškim pristupom izvući iz njih ono najbolje, koji im žele pokazati smjernice za dalje, uvijek samo naprijed.

Rekla bih, sretni su oni pravi učenici koji zavređuju takve profesore-vizionare za svaki novi dan.

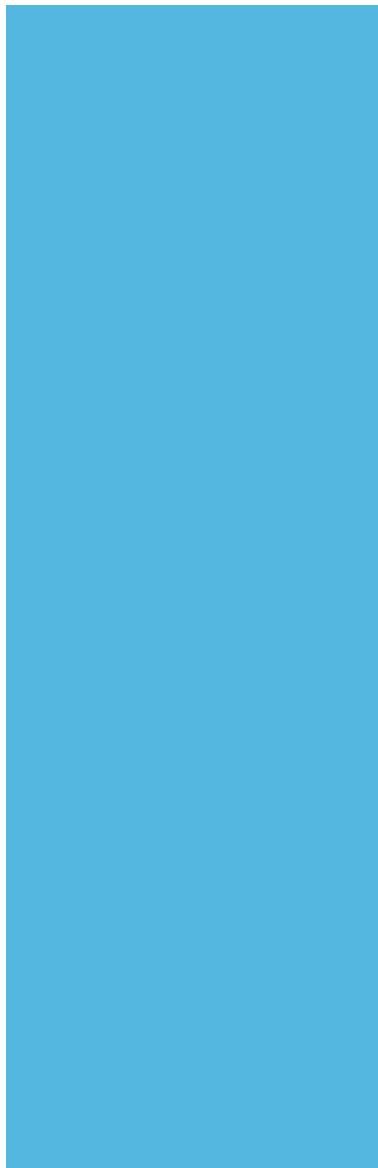
Grad Zagreb i cijela Hrvatska moraju prepoznati misiju i viziju škole te maksimalno potpomagati takav odgoj i obrazovanje učenika za korak u život.

Iskreno zahvaljujem svim sadašnjim profesorima, ostalim djelatnicima, članovima Školskog odbora, a najviše ovako kreativnoj ravnateljici gospođi Đani Baftiri.

S poštovanjem svima!

Danica Vukelić

O ŠKOLI

DRAGA MOJA, NAJDRAŽA MOJA ŠKOLO

Sjećanja dugogodišnje profesorice pred mirovinom

Godina 1972.

Kao student III. godine tadašnje Visoke defektološke škole upućena sam na vježbe iz metodike upravo u ovu školu zajedno s još nekoliko kolega. Sastajemo se po dogovoru i krećemo put škole koja svojim vanjskim izgledom nije bila baš osobito privlačna. A onda, u trenu nestaje sumnja jer nas dočekuju razdragana dječja lica i široki osmijeh podvornice tete Ane koja je već u ranim jutarnjim satima naložila vatru u kaminima kako bi djeca ušla u zagrijani prostor, a zajedno s njima u pratnji tadašnje ravnateljice Mire Korošec i mi.

Ravnateljica nas upoznaje s profesorima od kojih ćemo učiti, a i sami održavati sate i primijeniti naučeno. Nije mi trebalo dugo da shvatim da školu čine ti predivni ljudi koji nesebično daju sebe u radu s učenicima i učenici koji sa zahvalnošću uzvraćaju svojim radom. Svega toga ne bi bilo niti bez pratećih službi: pedagoške, socijalne, logopeda, praćenja učenika po završenom osposobljavanju, kasnije i knjižničarke, bez tete Ane i drugih teta koje su brinule i brinu o čistoći škole, domara koji na vrijeme ukloni sve nedostatke, bez kuharica koje marljivo pripremaju obroke, bez tajnika, računovođe, administratora i, naravno, ravnatelja bez kojeg sve ovo ne bi moglo funkcionirati.

Iz tjedna u tjedan sam tu, a u meni raste želja i nada da i ja jednog dana budem dio kolektiva koji je svojim radom i stručnošću bio poznat i izvan okvira škole. Želja mi se ispunila i od 1974. godine započinjem s radom u srednjoj školi. U to vrijeme tu je i osnovna škola, radi se u tri smjene, radi se i subotom, ali ništa nije teško jer tu su učenici koji nam ne daju da posustanemo.

Od 1981. osnovna škola seli u novoizgrađenu školu Nad lipom. Sretni smo što učenici imaju namjenski prostor da se što bolje i uspješnije razvijaju, a po završetku odaberu željeno zanimanje i nastave školovanje kod nas. Od tada se radi u dvije smjene, a s vremenom se oslobađa i subota. Uvodi se centralno grijanje, nadograđuje paviljon s višestrukom namjenom: blagovaonica, prostor za priredbe, stručne skupove, a kasnije je dio preuređen u knjigovežnicu u kojoj učenici koji se osposobljavaju u tom zanimanju obavljaju stručnu praksu.

Iz godine u godinu radi se na osuvremenjivanju programa rada, uvodimo nova zanimanja, pratimo napredovanje učenika u ovladavanju radnim operacijama pojedinog zanimanja. Velika hvala svim radnim instruktorima koji su s puno razumijevanja i takta uvodili učenike u zanimanje, strpljivo uvježbavali i ponavljali radne operacije, a jedan dio učenika je ostao i raditi upravo u tim radionicama.

Odlaskom u mirovinu dotadašnje ravnateljice Mire Korošec na mjesto ravnatelja dolazi profesor Darko Klobučar. Nakon niza godina provedenih u razredu među djecom, nastavlja rad na osuvremenjivanju škole uvođenjem novih tehnologija i nastavnih sredstava. Pokušava i prostor unutar škole prilagoditi potrebama nastave pa se pregrađuju prevelike učionice u manje i funkcionalnije.

Ispraćamo starije kolege u mirovinu. Dolaze mlađi s novim znanjima i idejama, a mi stariji ih podržavamo da to prenose nama, izvan škole i svima koji za to pokažu potrebu.

Šk. god. 2012/2013. na mjesto ravnateljice škole dolazi mr. sc. Đana Baftiri, prof. koja s puno entuzijazma i volje za rad prihvaća ovaj odgovoran i zahtjevan posao. Osniva radne timove, podržava kolege u radu na novim projektima i programima sa zajedničkim ciljem što boljeg i djelotvornijeg djelovanja škole na odgoju i obrazovanju učenika.

U želji da se pomogne učenicima u učenju i osmišljenom provođenju slobodnog vremena kroz razne aktivnosti uvodi se proizvedeni stručni postupak koji već nakon kratkog vremena pokazuje dobre rezultate na zadovoljstvo učenika i roditelja.

Učenici se afirmiraju kroz slobodne aktivnosti dramske družine i zbora, na sportskim natjecanjima, u učeničkoj zadruzi te kroz prodajne izložbe radova učeničke zadruge. U sve to uključeni su i učenici radnog osposobljavanja kojima osmijeh ne silazi s lica. Zadovoljni su što su doživjeli potvrdu svoga rada i pronašli sadržaje u kojima i oni mogu zadovoljiti iako zbog niza okolnosti nisu uspjeli u ovladavanju programa određenog zanimanja.

Okrenem li se malo unatrag shvatim da su prošle mnoge generacije učenika pa čak su i njihova djeca već završila osposobljavanje. Naviru sjećanja na sve one koji su zahvaljujući primjerenom programu u našoj školi završili osposobljavanje, a sada rade i imaju svoje obitelji.

Nema većeg zadovoljstva nego izmamiti zadovoljan osmijeh na licu djeteta koje je iz godine u godinu doživljavalo neuspjeh zbog sredine koja ga nije prihvaćala. Potvrdu da i on nešto može, da i on vrijedi, nitko ne može platiti.

I kada bih ponovno odlučivala krenula bih istim putem jer ovaj poziv i zadovoljstvo koje me ispuni nakon svakog radnog dana: „Uspjela sam, uspjela sam malo, sutra ću više, nisam uspjela, ali ću pronaći put i način da uspijem!“ To je ono što te drži, motivira i daje snagu.

Draga moja, najdraža moja školo, sretna ti 55. obljetnica i želim ti da ih dočekaš još puno, puno pružajući topao zagrljaj i znanje budućim naraštajima, a cijenjenim kolegama da i dalje daju sve od sebe u odgoju i obrazovanju naše djece.

Mirjana Trbojević

TEORIJSKA NASTAVA

Nastava se u školi izvodi u petodnevnom radnom tjednu, a organizirana je u dva turnusa: turnus „A“ i turnus „B“ koji se izmjenjuju sa stručnom praksom. Naime, učenici su jedan tjedan na nastavi, a jedan na stručnoj praksi.

Svaki turnus podijeljen je u dvije smjene; jutarnju i popodnevnu. Jutarnja smjena počinje u 8,00 sati i traje do 13,10, a popodnevna smjena počinje u 14,00 sati i traje do 19,05. U vremenu među smjenama organizirane su slobodne aktivnosti za učenike te dijelom i izborna nastava etike ili vjeronauka.

Nastava se realizira prema Nastavnom planu i programu za školovanje učenika s teškoćama u razvoju, odobrenom od Ministarstva prosvjete i sporta Republike Hrvatske i tiskanom u Glasniku Ministarstva broj 4, rujna, 1996. godine. Za naše učenike predviđeno je školovanje u trajanju od tri godine, nakon kojih stječu nižu stručnu spremu u zanimanju koje su izučavali.

Program /Zanimanje/	Obrazovni sektor /Struka/
Pomoćni galanterist Pomoćni krojač	Tekstil i koža
Pomoćni kuhar i slastičar Pomoćni bravar Pomoćni autolimar Pomoćni vodoinstalater Pomoćni instalater grijanja i klimatizacije	Turizam i ugostiteljstvo Strojarstvo, brodogradnja i metalurgija
Pomoćni knjigoveža Pomoćni stolar Pomoćni parketar	Grafička tehnologija i audiovizualno oblikovanje Šumarstvo, prerada i obrada drva
Pomoćni autolakirer Pomoćni ličilac i soboslikar	Osobne, usluge zaštite i druge usluge
Pomoćni cvjećar Pomoćni vrtlar Pomoćni pekar	Poljoprivreda, prehrana i veterina

U okviru nastave predviđeni su općeobrazovni nastavni predmeti, stručno teorijski predmet, kao i izborna nastava:

U školi postoji program Radnog osposobljavanja koji se provodi do navršene 21. godine života, a provodi se u dvije skupine.

U vremenu od 11,30 pa do 15,30 sati organizirano je i održavanje programa produženog stručnog postupka u koji su uključeni učenici i jutarnje i popodnevne smjene.

NASTAVNI PREDMETI	I.razred (35 tjedana)			II.razred (35 tjedana)			III.razred (32 tjedna)		
	Tjedno	I.pol. 16 tjedana	Na kraju godine	Tjedno	I.pol. 16 tjedana	Na kraju godine	Tjedno	I.pol. 16 tjedana	Na kraju godine
HRVATSKI JEZIK	3	48	105	3	48	105	3	48	96
ETIKA I KULTURA	1	16	35	1	16	35	1	16	32
POLITIKA I GOSPODARSTVO	-	-	-	1	16	35	1	16	32
MATEMATIKA	3	48	105	3	48	105	2	32	64
TJELESNA I ZDRAV. KULTURA	2	32	70	2	32	70	2	32	64
TEHNOLOGIJA ZANIMANJA	3	48	105	3	48	105	3	48	96
VJERONAUČ / ETIKA	1	16	35	1	16	35	1	16	32
RAZREDNA ZAJEDNICA	1	16	35	1	16	35	1	16	32
TEORETSKA NASTAVA (ukupno)	14	224	490	15	240	525	14	224	448
PRAKTIČNA NASTAVA	14	224	490	14	224	490	20	320	640
SVEUKUPNO	28	448	980	29	464	1015	34	544	1088

PRAKTIČNA NASTAVA

Stručna praksa učenika izvodi se u našoj školi, za učenike koji izučavaju zanimanje pomoćni knjigoveža u knjigoveškoj radionici te u školskoj kuhinji gdje su uključeni učenici koji izučavaju zanimanje pomoćni kuhar i slastičar, a imaju problema sa uključivanjem u kuhinje otvorenog tipa. Ostali učenici uključeni su na stručnu praksu u drugim školama, učeničkim i dječjim domovima, domovima za starije i nemoćne osobe, obrtima i poduzećima. Kao primjer dobre prakse ističemo uključivanje učenika prvih razreda u školske radionice redovnih srednjih škola: Strojarska tehnička škola Frana Bošnjakovića, Škola za modu i dizajn i Škola za montažu instalacija i metalnih konstrukcija. Odličnu suradnju već godinama ostvarujemo s učeničkim i dječjim domovima te domovima za starije i nemoćne osobe.

UČENIČKI DOMOVI	DOMOVI ZA STARIJE I NEMOĆNE OSOBE	DJEČJI DOMOVI
Hrvatski učiteljski konvikt	Dom za starije i nemoćne osobe Centar	Dom za djecu, Nazorova
Učenički dom Dore Pejačević	Dom za starije i nemoćne osobe Maksimir	Dječji dom A.G.Matoš
Učenički dom Ivana Mažuranića	Dom za starije osobe Sveta Ana	Dom I.G.Kovačić
Učenički dom Tina Ujevića	Dom za starije i nemoćne osobe Trešnjevka (Trg S.Penkale)	Centar za odgoj i obrazovanje Tuškanac
Učenički dom Marije Jambrišak	Dom za starije osobe Sveti Josip Zagreb	
Učenički dom - Tehnička škola Zagreb	Dom za starije i nemoćne osobe Sanatorij Čorluka	
Dom učenika srednjih škola A.G.Matoš		
Učenički dom Franje Bučara		

Prema nastavnom planu i programu učenici na stručnoj praksi provode određeni broj sati kako slijedi:

- prvi razred – 28 sati tjedno
- drugi razred – 28 sati tjedno
- treći razred – 40 sati tjedno

U našoj školi djeluje Tim za praćenje učenika na stručnoj praksi sastavljen od 20 profesora i koordiniran od profesora – voditelja. Zadatak Tima je uključivanje učenika na stručnu praksu nakon što se utvrdi primjerenost uvjeta za svakog pojedinog učenika u smislu osposobljenosti radnog instruktora te opremljenosti radionice. Profesori – članovi tima imaju zadatak pratiti realizaciju programa stručne prakse te upoznati radne instruktore sa sposobnostima i mogućnostima učenika. Rad učenika na stručnoj praksi prate profesori odlaskom u radionice jedanput mjesečno, a po potrebi i češće. Profesori na stručnoj praksi s radnim instruktorima prate napredovanje učenika u savladavanju radnih operacija, zainteresiranost i motivaciju učenika te njihovu socijalizaciju u radnoj sredini. Svi podatci se unose u za to predviđene tzv. liste praćenja. Lista praćenja sadrži i evidenciju korištenja radnog vremena tijekom mjeseca.

Profesori – pratioci prate učenike na 99 mjesta u gradu Zagrebu, Zagrebačkoj županiji, a jedan učenik je na stručnoj praksi u Koprivničko-križevačkoj županiji. Broj radnih mjesta stručne prakse se često mijenja zbog toga što učenici ne zadovolje ili se ne snađu u određenoj radionici, ali i pojedine radionice zbog smanjenog obima posla prekidaju suradnju sa školom.

Razrednici na satovima razredne zajednice adekvatnim sadržajima potiču učenike na veću odgovornost, a slijedom informacija dobivenih od profesora-pratioca na stručnoj praksi.

Svoja znanja i vještine koje su usvojili na stručnoj praksi, učenici imaju priliku predstaviti na Smotrama radova učenika s teškoćama u razvoju na kojima sudjelujemo od samog početka 2002. godine. Radovi učenika naše škole su uvijek bili zapaženi. Državnu smotru radova učenika s teškoćama u razvoju svake godine organizira Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta i Agencija za strukovno obrazovanje odraslih.

- I državna smotra radova učenika s teškoćama u razvoju, Nova Gradiška, 2002.
- II državna smotra radova učenika s teškoćama u razvoju, Bregana, 2003.
- III državna smotra radova učenika s teškoćama u razvoju, Daruvar, 2004.
- IV državna smotra radova učenika s teškoćama u razvoju, Nova Gradiška, 2005.
- V državna smotra radova učenika s teškoćama u razvoju, Rijeka, 2006.
- VI državna smotra radova učenika s teškoćama u razvoju, Varaždin, 2007.
- VII državna smotra radova učenika s teškoćama u razvoju, Nova Gradiška, 2008.
- VIII državna smotra radova učenika s teškoćama u razvoju, Rovinj, 2009.
- IX državna smotra radova učenika s teškoćama u razvoju, Daruvar, 2010.
- X državna smotra radova učenika s teškoćama u razvoju, Zagreb, 2011.
- XI državna smotra radova učenika s teškoćama u razvoju, Bjelovar, 2012.
- XII državna smotra radova učenika s teškoćama u razvoju, Pula, 2013.
- XIII državna smotra radova učenika s teškoćama u razvoju, Zagreb, 2014.

U trenutku tiskanja ove monografije pripremamo se za ovogodišnju Državnu smotru radova učenika s teškoćama u razvoju koja će se održati u Šibeniku.

DOJMOVI RADNIH INSTRUKTORA

STOLARIJA MRAZ

Dugogodišnje iskustvo i suradnja sa školom dovela nas je do toga da učenicima pružamo dodatnu podršku u radu, ali i da od njih očekujemo trud i napredak. Sa školom surađujemo dugi niz godina, još od 2008.

DOM ZA STARIJE I NEMOĆNE SANATORIJ ČORLUKA

Učenike potičemo da što bolje nauče svoju struku, ali ih i osposobljavamo za samostalan život.

UČENIČKI DOM DORE PEJAČEVIĆ

gospođa JELA BEDIĆ

Učenicima pristupam s osmjehom, veseljem, dosljednošću i upornošću. Rezultate postižemo zajedničkim, timskim radom škole i radnih instruktora.

RESTORAN PLAHUTER

gospođa VERICA IVANKOVIĆ

Sa školom surađujemo kontinuirano, više od deset godina. Djeca su dar! Kad vam daju povjerenje daruju i cijelo srce. Kada završe, vraćaju se meni u Plahuter te zato ni ja ne mogu odustati. Škola ima odličan model organizacije praktične nastave. Osobito mi se sviđa što su učenici cijeli tjedan na praksi.

ZAGREBAČKI HOLDING – PODRUŽNICA ZRINJEVAC

gospođa ŽELJKA JAMBREKOVIĆ

Po zanimanju sam vrtlarica, a ujedno sam poslovođa na odjelu dekoracije. U Zrinjevcu radim dugi niz godina. Praksu su do sada kod nas pohađala djeca iz Poljoprivredne škole i studenti Agronomskog fakulteta. Već neko vrijeme nismo imali nikoga na praksi. Suradnju s vašom školom započeli smo 2014. godine. Kao radni instruktor smatram važnim da djeca uče iz primjera nas zaposlenih, tako da i sama imam dodatni motiv za napretkom, jer čovjek kad je stručnjak u svom poslu i dobro zna posao koji radi, može se zasititi istog i umoriti, uostalom kao i kod svih drugih zanimanja. Mnoge radne operacije se ponavljaju, ali to ne znači da je posao vrtlara manje dinamičan jer ponavljanjem se stječu vještine. Vrlo je važno da djeca usvoje navike pravilnog odnosa prema radu, da nauče raspoznavati bilje prema vrsti i pravilno se odnositi prema njemu, da pospreme alat i radno mjesto, da se nauče snalaziti u radnom okruženju. Eto to su neke osnove.

Vrlo sam zadovoljna i ugodno iznenađena kako djeca pristupaju radnim zadacima i kako se snalaze u radnom okruženju. Djeca su različita, neki su samostalniji, a nekima je potrebno učestalo govoriti što da naprave. Što se tiče spremnosti za rad i angažiranosti, uglavnom su sva djeca vrlo aktivna i ne treba ih dodatno poticati na rad.

Mislim da će biti dobri radnici.

Što se tiče zapošljavanja nakon stečenog zanimanja, potražnja uvijek postoji, ali nije uvijek proporcionalna zapošljavanju jer, naravno, sve ovisi o ekonomskoj i gospodarskoj situaciji u zemlji.

Zadovoljna sam kako je započela naša suradnja i očekujem da će se i nastaviti na obostrano zadovoljstvo.

ŠKOLSKA KUHINJA gospođa ĐURĐA VLK

U školi radim već 20 godina. Od prvog dana mi je bilo lijepo i brzo sam se priviknula na posao i uklopila u radni kolektiv. Od mog dolaska promijenilo se puno toga na bolje. Stalno se radilo na obnovi školskog prostora. Uvedeno je puno novih programa, osnovana je knjigovežnica, radno osposobljavanje, zadruga "DAR-MAR" i produženi stručni postupak. Radna atmosfera je vrlo pozitivna. Svatko vrlo uspješno obavlja svoje obveze.

Kao radna instruktorka radim tako da se prilagodim učeniku i vidim koje su njegove mogućnosti. Na temelju toga ga vodim i poučavam u daljnjem radu.

U budućnosti školu vidim u još većem sjaju s puno više upisanih učenika i novih programa.

RAZGOVOR S RADNIM INSTRUKTOROM

Tijekom godina rada i školovanja brojnih generacija učenika sa sigurnošću možemo reći kako učenike usmjerenja pomoćni kuhar i slastičar povjeravamo u sigurne ruke tijekom stručne prakse.

Već duži niz godina imamo čast surađivati s najboljim kuharima i ostvarivati dobru suradnju i poslovni odnos. Teško je izdvojiti nekoga posebno jer su svi jednako stručni i vrlo odgovorni u radu s našim učenicima. Međutim, ograničeni broj stranica ove monografije na to nas je primorao. Izdajamo intervju s gospodinom FADILOM REKIĆEM, glavnim kuharom Doma za starije i nemoćne Trešnjevka koji već dugih 15 godina ostvaruje uspješnu suradnju s našom školom.

1. ŠTO VAS JE POTAKLO NA SURADNJU S NAŠOM ŠKOLOM?

Na suradnju s vašom školom me je potakla empatija prema djeci teškog socijalno-obiteljskog stanja. Jedni drugima pomažemo, oni uče svoje buduće zanimanje i sudjeluju u svakodnevnom procesu rada, naravno u skladu sa svojim sposobnostima.

2. KOLIKO DUGO NAŠA SURADNJA TRAJE?

Naša suradnja traje 15 godina. Puno drage djece je prošlo kroz našu kuhinju. Svi su uspješno savladali praksu i neki su čak nastavili daljnje školovanje. Nemam informacija jesu li našli svoje mjesto u poslu za kojeg su osposobljeni.

3. MISLITE LI DA JE ŠKOLA U SKLADU I U TIJEKU SA STRUKOM KOJOM SE BAVITE? (ODNOS PRAKSA- TEORIJA)

Praksa i teorija se nadopunjavaju. Mislim da djeca razvijaju svoje sposobnosti i proširuju ono što nauče u školi. Netko je jednom rekao: "Niti jedan učitelj nas ne može naučiti ničemu novom, on nas može samo podsjetiti na ono što oduvijek znamo".

4. POSTOJI LI NEŠTO U SURADNJI ŠTO BISTE PROMIJENILI?

Da, veću zainteresiranost roditelja za uspjehe njihove djece na praksi. Svih ovih godina rijetko koji roditelji su nazvali ili došli vidjeti gdje im je dijete na praksi. Ima izuzetaka i to je motivirajuće za djecu. Važno je da djeca osjete podršku i radost roditelja za njihove uspjehe. Djeca ne smiju imati osjećaj da su prepušteni samo stručnim službama. Također, važno je da se roditeljima i djeci objasni za koje poslove su osposobljeni nakon školovanja za pomoćnog kuhara i slastičara.

5. NA KOJI NAČIN PRISTUPATE NAŠIM UČENICIMA?

Najbitniji je prvi susret, koji je uvijek topao, srdačan i iskren. Tad vas djeca prihvate ili ne prihvate. U radu se koristim metodom engleskog parka. Englezi naprave zelenu livadu po kojoj puste ljude. Kada utabaju staze, zabetoniraju ih i tako formiraju lijep park bez ružnih prečica. Dakle, prvo ih upoznam s osobljem, prostorom, opasnostima i pravilnim postupanjem s pojedinim pomagalima i postupcima u procesu izvođenja nekog radnog zadatka. Kada prođe prvi ili drugi tjedan prakse, pustim ih, naravno uz nadzor, da utabaju svoje stazice po kuhinji, ne zanemarujući i zadatke u kojima su manje vješti. Zna nam biti jako veselo, ali nažalost, ima i situacija gdje se djeca ne ukllope. Koji puta smo prisiljeni potražiti veći nadzor, ali to su rijetke situacije. Po riječima gospođe Mirjane Romić, socijalne radnice škole, djeca puno rjeđe izostaju s prakse nego s nastave. To mi je kompliment.

6. GDJE VIDITE NAJVEĆI PROBLEM U RADU S OVOM POPULACIJOM?

Najveći problem vidim u zapošljavanju jer su stigmatizirani od strane poslodavaca. Zaboravljaju da nitko nije savršen. Svi smo školovanjem dobili temeljna znanja, a sve ostalo smo nadogradili kada smo dobili priliku da pokažemo što znamo i za što smo sposobni.

7. ŠTO BISTE ISTAKNULI U NAŠOJ SURADNJI?

Veliku profesionalnost i zajednički trud svih nas koji radimo s djecom, srdačnu ravnateljicu gospođu Đanu Baftiri, moju dragu Mirjanu Romić, prekrasnu gospođu koja mi se javlja na telefon i ostale profesore s kojima sam došao u kontakt. Težak je to posao, ma što god drugi rekli.

Čestitam Vam 55. godišnjicu škole!

Sretno svima!

Vaš Fadil

RAZGOVOR S OBRTNIKOM

U sklopu kreiranja monografije povodom 55. obljetnice naše škole intervjuirali smo nekoliko suradnika u području praktičnog osposobljavanja učenika. Jedan od važnih i dugogodišnjih prijatelja škole je gospodin JOSIP RIČKOVIĆ, voditelj Obrta KVIL – završni građevinski radovi u Zagrebu.

GOSPODINE RIČKOVIĆU, ŠTO VAS JE POTAKLO NA SURADNJU S NAŠOM ŠKOLOM PRIJE PUNO GODINA?

Potaknulo me to da pomognem mladom čovjeku steći obrazovanje i prenijeti svoje znanje na njega kako bi mu ono koristilo u daljnjem životu.

KOLIKO TRAJE SURADNJA IZMEĐU NAŠE ŠKOLE I VAŠEG OBRTA?

1967. godine sam učio zanat, u ovoj radionici. Već je tada moj gazda imao suradnju s vašom školom i ravnateljicom Korošec. Od 1978. godine sam preuzeo ovu radionicu i time nastavio suradnju sa školom. Od tada svake godine imam po jednog učenika na praksi.

MISLITE LI DA JE ŠKOLA U KORAKU SA STRUKOM, ODNOSNO PRATI LI TEORIJA PRAKSU?

Da, da! Kad gledam program vašeg rada onda u programu vidim koje radne operacije učenik uči u školi i što se očekuje da ga naučim. Znači, teorija i praksa se nadopunjuju i u svakom trenutku znam što je učeniku potrebno. Programi su primjereni učenicima i to pomaže u praktičnom dijelu učenja.

POSTOJI LI NEŠTO ŠTO BISTE PROMIJENILI U NAŠOJ SURADNJI?

Ne bi se moglo puno promijeniti u ovoj suradnji, jer redovito pratite učenika, obrt prati vaš program, mentor u radionici zna što točno treba raditi s učenikom, pa čak pratite učenike i nakon što završe vašu školu. Još jedna dobra praksa je što prvu godinu praktični dio učenici imaju u školskoj radionici i već s osnovnim znanjem dolaze kod nas u radionicu. Čovjek uvijek treba težiti boljem, ali u našoj suradnji sve dobro funkcionira, tako da se nema što mijenjati.

NA KOJI NAČIN VI PRISTUPATE NAŠIM UČENICIMA?

Svakom učeniku pristupam individualno. Nastojimo da se učenik dobro osjeća u radionici i to nam je najvažnije. Nadalje, nastojimo da učenik stekne osnovno znanje o struci. Nikad ne postavljamo velike zahtjeve pred učenike, nego pratimo rad učenika i prilagođavamo se njegovoj brzini rada uz davanje podrške i poticaja. Učeniku pristupamo prema njegovim sposobnostima.

GDJE UOČAVATE NAJVEĆI PROBLEM U RADU S OVOM POPULACIJOM DJECE?

Problem je što ponekad moramo uložiti dosta napora, a mali su rezultati. Međutim, na to ne gledam kao na veliki problem nego na osobno pitanje jesmo li se spremni žrtvovati za tog učenika ili nismo.

MISLITE LI DA ŠKOLA SVOJIM DOSADAŠNJI NAČINOM RADA OSIGURAVA BUDUĆNOST UČENICIMA KOJE ŠKOLUJE?

Naravno da osigurava. Ne samo zbog osnovnog znanja koje pruža učenicima, već i zbog brige o učenicima nakon što završe vašu školu.

ŠTO BISTE HTJELI ISTAKNUTI U NAŠOJ DUGOGODIŠNJOJ SURADNJI?

Naveo bih vaš pozitivan odnos prema svakom učeniku i individualno praćenje tijekom školovanja. Usudim se reći kako bi neke od redovnih škola trebale preslikati vaš način rada i vođenje brige o svakom pojedinom učeniku.

Gospodine Ričkoviću, hvala Vam na odgovorima i suradnji.

Hvala vama.

STRUČNI SURADNICI

PEDAGOG

Pedagoška služba djeluje od samih početaka rada škole. Iako sam naziv radnog mjesta najčešće vežemo uz muški rod-pedagog, taj su posao kod nas obavljale samo žene-pedagogice ili kako se u novije vrijeme kaže pedagoginje. Naše su pedagoginje, kao i dolje potpisana, svojim radom povezivale, oblikovale i pod zajednički nazivnik stavljale brojne aktivnosti škole. U narodu bi nas neizostavno svrstali u skupinu „Katica za sve“. Međutim, niti jedna nije Katica, već gospođe Radmila Kubiček, Marica Čučković i sadašnja pedagoginja, a u budućnosti neko novo ime, radile su, rade i radit će na poslovima koji bi se teško opisali na jednoj kartici teksta. U klasifikaciji radnog mjesta našlo bi se tu mnoštvo standardnih poslova poput upisa učenika, planiranja i programiranja, organiziranje rada u školi, kulturne i javne djelatnost, rada s roditeljima, vođenja pedagoške dokumentacije, organizacije stručnog usavršavanja... Svrha postojanja pedagoške službe u našoj školi određena je i samom lokacijom prostora u kojem radi pedagoginja. Tik uz zbornicu, u stalnoj interakciji s nastavnicima, zajedno unapređujemo nastavni proces, razvijamo ideje i zamisli, otklanjamo i rješavamo svakodnevne i one malo dugotrajnije probleme. Posljednjih godina, rad je naročito usmjeren na modernizaciju nastavnog procesa, unaprjeđenje rada, stručno razvojnu djelatnost, informatizaciju, suradnički i timski pristup izazovima koji se pred nas postavljaju.

Međutim, kada bi se iz mnoštva raznovrsnih i šarolikih poslova morao izdvojiti onaj najvažniji onda je to naravno, rad s učenicima. Obično je pedagoginja prva osoba na koju učenik i roditelj nailazi pri prvom dolasku u našu školu. Pomoć u prilagodbi i rješavanje problema učenika vezanih uz nastavu, učenička prava i obveze, svakodnevni su u radu. Nerijetke su situacije u kojima se od pedagoginje traži savjet za rješavanje pitanja vezanih uz poteškoće odrastanja, svakodnevne školske aktivnosti, slobodno vrijeme i razne životne nedoumice. Ispunjavanje ovih traženja, pred pedagošku službu stavlja imperativ suradnje sa svim strukturama škole počevši od svakoga nastavnika, razrednika, administrativnog osoblja do stručnih suradnika izvan škole. Zajednički nam je cilj stvoriti ugodno školsko okruženje koje će učenicima pomoći u učenju, stjecanju znanja i odrastanju. Vrata pedagoške službe u našoj školi uvijek su otvorena za sve roditelje i učenike koji uz našu pomoć žele razviti vjeru u sebe i svoje sposobnosti, aktivno se uključiti u život i rad škole koja će u njihovim sjećanjima ostati važan, koristan i lijep dio odrastanja.

Rad pedagoga zahtjeva brojna znanja i sposobnosti, ali uspjeh i zadovoljstvo u radu sigurno će izostati ako nema osnovnog sastojka – ljubavi prema djeci i poslu koji obavljamo.

Tamara Štimac

LOGOPED

Našu školu oduvijek pohađaju učenici s manjim ili većim teškoćama u učenju, koji nerijetko imaju neki oblik govornog poremećaja, ali najčešća teškoća s kojom se susrećemo je poremećaj u čitanju, pisanju i razumijevanju pročitano. Kako su tehnike čitanja, pisanja kao i razumijevanje pročitano neophodne za učenje i uspješno svladavanje školskog gradiva, njima se najčešće bavimo na logopedskim vježbama.

Našu su školu uvijek vodili ljudi koji su bili svjesni potrebe za individualnom pomoći učenicima, stoga je logoped oduvijek bio prisutan u ovoj školi. U početku su se koristile usluge Centra Suvag, a kasnije je škola dobila odobrenje za vlastitog logopeda. I dok u dječjim vrtićima i školama Hrvatske nije bilo logopeda ili je jedan logoped radio na četiri ili više vrtića, odnosno osnovnih škola, u našoj su školi učenici dobivali stručnu logopedsku pomoć. Na sreću, situacija se promijenila, tako da posljednjih godina upisujemo učenike koji su bili obuhvaćeni logopedskim ili defektološkim tretmanom prije upisa u našu školu.

Možda će se nekome činiti čudnim postojanje logopeda u srednjoj školi, ali nastavak logopedskih vježbi u srednjoj školi je logičan budući da kod naših učenika često dolazi do zaboravljanja naučenog. Zbog toga je neophodan kontinuirani rad ne bi li učenici zadržali zadovoljavajući nivo tehnika čitanja i pisanja koje im pomažu i omogućavaju učenje. Korekcija govornih poremećaja provodi se u manjoj mjeri, uvijek kad je govor toliko oštećen da ometa komunikaciju ili u slučajevima kad učenik sam pokaže želju za poboljšanjem svojeg govora.

Svi novoupisani učenici prolaze testiranje kojim se ispita stanje govora, tehnika čitanja, razumijevanje pročitano i pisanje. Nakon testiranja odrede se učenici kojima je najpotrebnija pomoć i koji će polaziti vježbe. Učestalost polaganja vježbi određuje se prema potrebi, odnosno prema jačini poremećaja.

Osim vježbi artikulacije, čitanja i pisanja, učenici od logopeda dobivaju i pomoć u učenju, pisanju domaćih zadaća, pripremanja za kontrolne ispite ili usmeno ispitivanje.

Redovit rad i motiviranost učenika često rezultiraju uspjehom u nastavi, što svakako dovodi do poboljšanja slike o sebi koja je nerijetko kod naših učenika loša. Rad logopeda orijentiran je ka zajedničkom doprinosu ukupnog napora svih stručnih djelatnika škole za postizanjem što boljeg uspjeha učenika. Doživljeni uspjeh doprinosi izgrađivanju ličnosti i tako pomaže učenicima i u razdoblju nakon završetka školovanja.

Jadranka Bižić

SOCIJALNI RADNIK

Godine 1972. Škola proširuje svoju djelatnost uvodeći školskog socijalnog radnika za čijim stručnim radom se već ranijih godina osjećala potreba.

Socijalni radnik uključuje se u rad s učenicima, njihovim roditeljima i drugim zainteresiranim službama i ustanovama izvan škole. Time je podignuta razina kvalitete suradnje s centrima za socijalnu skrb i učeničkim domovima u kojima borave učenici za vrijeme školovanja. Intenziviran je rad sa Zajednicom mirovinskog i invalidskog osiguranja koja je značajno podupirala rad škole.

Početnim utvrđivanjem socijalnog statusa učenika i njegove obitelji, već prilikom upisa u školu, socijalni radnik utvrđuje potrebe interveniranja u obitelji ovisno o problemu. Neuspjeh učenika u učenju ili neprihvatljivo ponašanje je često generirano problemima u obitelji (neimaština, niski socijalni status, ovisnosti, zanemarivanje, zlostavljanje).

Socijalni radnik surađuje s razrednicima, roditeljima i Centrima za socijalnu skrb na ublažavanju ili otklanjanju ugrožavajućih socijalni faktora.

Mirjana Romić

SLUŽBA PRAĆENJA PROCESA SOCIJALIZACIJE I PRUŽANJA PODRŠKE PRI ZAPOŠLJAVANJU OSPOSOBLJENIH UČENIKA

Zaposlenje u životu svakog čovjeka, a posebno mladog, igra važnu ulogu kako za mladog čovjeka osobno tako i za njegovu obitelj, a prijelazno razdoblje od završetka školovanja do zaposlenja posebno je stresno. Kako bi to razdoblje prelaska iz škole u radnu sredinu za učenike protekao bez većih frustracija i kako bi postigli što bolji uspjeh u zapošljavanju, u školi djeluje Služba praćenja tijekom socijalizacije i zapošljavanja. Njezina uloga je pružanje pomoći pri zapošljavanju, pri ostvarivanju prava u razdoblju prije pronalaska posla te savjetodavnih i drugih oblika pomoći učenicima i roditeljima u rješavanju problema u svezi zaposlenja, a po potrebi i drugim životnim prilikama.

Prije svega, zadatak je Službe praćenja osigurati uvjete da svi učenici nakon završetka osposobljavanja ostvare svoja prava na novčanu naknadu do zaposlenja i što brže i uspješnije se uključe u traženje zaposlenja te ga na kraju pronađu i zadrže.

Aktivnosti koje se pritom provode jesu provođenje radionica za učenike završnih razreda u kojima se obrađuju teme: što nakon završetka školovanja, pisanje životopisa, zamolbi, intervju za posao, gdje pronaći natječaj za posao i slično, upućivanje na obavljanje potrebnih radnji radi ostvarivanja prava nakon završetka školovanja, praćenje i pomoć prilikom prijavljivanja na HZZ i CZSS te ostvarivanje prava, roditeljski sastanci s roditeljima učenika završnih razreda, informiranje bivših učenika o slobodnim radnim mjestima te pomoć u kvalitetnijem provođenju slobodnog vremena tijekom nezaposlenosti.

Maja Postoglu

ŠKOLSKI KNJIŽNIČAR

Suvremena školska knjižnica je informacijsko, medijsko i komunikacijsko središte škole. Kao izvor informacija i znanja, prvenstveno je namijenjena učenicima i učiteljima za potrebe redovne nastave. To je mjesto okupljanja i provođenja nastavnog, izvannastavnog i slobodnog vremena. Djelatnost knjižnice obuhvaća: neposrednu odgojno-obrazovnu djelatnost, stručno-knjižničnu te kulturnu i javnu djelatnost.

U knjižnici se često održava nastava što profesorima omogućava multimedijalni pristup obradi gradiva, a učenicima lakše svladavanje novih znanja ili zanimljivije ponavljanje već naučenog gradiva.

Većina naših učenika ima teškoće u čitanju te nisu uspjeli razviti čitateljske navike i zato su za njih izrazito važne radionice, kao na primjer: večer u knjižnici, obilježavanje značajnih obljetnica, radionica bontona, upoznavanje prvih razreda s radom knjižnice i knjižničnom građom, upoznavanje referentne zbirke za druge i treće razrede, radionice u suradnji s Knjižnicom Vladimira Nazora te izvanastavne aktivnosti Čitateljski klub i Mladi knjižničari.

Suradnjom i timskim radom s profesorima i stručnim službama škole, knjižnica sudjeluje u obrazovnom i osobnom rastu učenika te ih potiče na razvijanje njihovih interesa i talenata.

Željka Vidović

ADMINISTRATIVNA SLUŽBA

U školi radim 36 godina; 7. veljače 2015. bilo je točno 36 godina. Bila sam jako mlada kada sam došla. Svi su se trudili da mi olakšaju prilagođavanje novoj sredini te sam se, ja barem mislim, vrlo brzo snašla.

U ovih 36 godina se promijenilo mnogo toga. Kad sam došla, u školi je bila osnovna i srednja škola. Sve se radilo ručno, dok danas imamo računala, a iz godine u godinu bilo je sve više učenika. Tijekom mog radnog vijeka izmijenila su se tri ravnatelja i ispratila sam veliki broj maturanata.

Radna atmosfera u školi je dobra i vrlo pozitivna. Nadam se da će u školi biti sve više učenika, da će se sve zamisli gospođe ravnateljice ostvariti te da ću ipak mirovinu dočekati na istoj adresi.

Marija Ćutunić

s lijeva na desno: Ankica Marić, Gordana Pavičić, Marija Ćutunić

RADNO OSPOSOBLJAVANJE

Od 2006. godine u našem Centru ponovo se počeo provoditi program radnog osposobljavanja zbog velikog interesa roditelja učenika koji zbog svojih specifičnih teškoća nisu bili u mogućnosti osposobljavati se za samostalan rad.

Program je namijenjen polaznicima u dobi od 17. do 21. godine života, a njegova posebnost je u tome što su tempo i dometi savladavanja sadržaja prilagođeni stvarnim sposobnostima i ograničenjima pojedinca kao i njihovim potrebama i interesima. Tijekom dvadeset i sedmosatnog radnog tjedna polaznici stječu znanja, životne i radne vještine kako bi se pripremili za što samostalniji život i aktivno uključivanje u zajednicu.

Područja rada kroz koja ostvarujemo ciljeve uključuju komunikaciju, brigu o sebi, upoznavanje škole i radne okoline, izobrazbu za izučavanje poslova, socijalizaciju i organizirano provođenje slobodnog vremena, a socijalizacijski su sadržaji trajno načelo u radu. Socijalne vještine polaznici razvijaju i tijekom brojnih posjeta kulturnim i javnim ustanovama, prigodnim priredbama i izložbama.

Najveće zadovoljstvo, ipak, učenicima predstavlja izlaganje radova na prodajnim izložbama koje već tradicionalno imamo za Božić i Uskrs. U ugodnom ozračju tavanskog prostora nastaju prava mala umjetnička djela. Ponosimo se posudicama od gline najrazličitijih boja i oblika kao i keramičkim ukrasima. Uspješni smo i u izradi božićnih čestitaka za koje već godinama postoji interes kod pojedinih naručitelja. Njeguemo tradiciju i običaje podučavajući učenike kako tkati, vesti, izraditi tapiseriju. Provodimo načela ekološkog odgoja i obrazovanja kroz programske sadržaje pa tako u radu koristimo i sirovu vunu, koja bi u protivnom bila odbačena, izrađujući nakit i prigodne ukrase. Recikliramo i stare CD-e izrađujući od njih božićne ukrase.

Svakodnevno radimo na razvijanju radnih navika, održavanju urednosti prostora i male čajne kuhinje u kojoj s veseljem pripremamo tople napitke, a prigodno pečemo i kolače čemu se učenici posebno raduju. Nastojimo što više sudjelovati u društvenom i kulturnom životu škole, te u suradnji sa učeničkom zadrugom „DAR-MAR“ nekoliko puta godišnje održavamo i radionice za učenike, roditelje i volontere.

U prostorima radnog osposobljavanja vlada obiteljska atmosfera, slave se rođendani, razvijaju prijateljstva...Naši učenici s radošću dolaze u školu i to nam je najbolji pokazatelj da smo na pravom putu.

PRODUŽENI STRUČNI POSTUPAK (PSP)

Program Produženog stručnog postupka realizira se edukacijsko-rehabilitacijskim postupcima u okviru tri područja : pomoć u učenju, rehabilitacijski sadržaji i organizirano provođenje slobodnog vremena. Aktivnosti se provode s ciljem da se učenicima omogući ublažavanje i prevladavanje teškoća u razvoju.

Cjelokupni tretman je usmjeren na izgrađivanje pozitivne slike o sebi, razvijanje samostalnosti i odgovornosti s ciljem uspješnije socijalizacije u vršnjačku skupinu. Učeniku je osigurana svakodnevna stručna pomoć u prevladavanju obrazovnih teškoća što će doprinijeti većoj uspješnosti pri svladavanju nastavnih sadržaja.

Surađujući s nastavnicima, stručnom službom škole i roditeljima, nastavnici koji provode te programe kontinuirano prate postignuća učenika radi postizanja boljih odgojno-obrazovnih rezultata.

Osim pomoći u učenju, organiziramo konstruktivno provođenje slobodnog vremena osmišljavanjem kreativnih sadržaja i aktivnosti te potičemo učenike na stvaralačko razmišljanje i interakciju.

PSP za učenike naše škole djeluje u okviru prostora škole prije ili nakon redovite nastave u trajanju od ukupno 18 sati tjedno. U pripremi je proširenje programa i za učenike drugih redovnih srednjih škola.

Kriteriji za uključivanje učenika u grupu PSP-a:

- učenici s izraženim školskim neuspjehom
- učenici koji odrastaju u rizičnim obiteljima
- prisutni problemi u ponašanju učenika (laganje, krađe, bijeg od kuće, neopravdano izostajanje iz škole i sl.)
- učenici koji ne izvršavaju školske obveze ili nemaju primjerenu pomoć u učenju od strane obitelji
- učenici u obiteljima s niskim socio-ekonomskim statusom.
- učenici s problemima u komunikaciji
- učenici u riziku od socijalne isključenosti

Učenici se mogu uključiti:

- na inicijativu roditelja i učenika
- na preporuku stručnog tima škole

Uključenost u grupu PSP-a može trajati za vrijeme cijelog srednjoškolskog odgoja i obrazovanja učenika.

Realizaciju tretmana provode djelatnici naše škole: nastavnici, defektolozi, logoped, socijalni radnik, kineziterapeuti i dr. Uloga defektologa u navedenim postupcima: procjena mogućnosti i motiviranosti učenika za svladavanje pojedinih nastavnih sadržaja

- u skladu s procjene pružanje pomoći, poticaja, pohvale i osiguravanje pomoći u učenju - ovo ne razumijem
- u skladu s procjenom pomoći i omogućiti učeniku uspješno usvajanje nastavnog gradiva metodama aktivnog učenja, poticaja, pohvale
- individualni razgovori s ciljem učenja nenasilnog rješavanja problema
- ostvarivanje suradnje s roditeljima, stručnom službom i nastavnicima škole.

Način provedbe PSP-a

Metode rada

- grupne i individualne
- metode poticanja, navikavanja, usmjeravanja i sprečavanja

Postupci i ciljevi pri provođenju pomoći i podrške u učenju:

- poticanje redovitog pohađanja nastave i stručne prakse
- poticanje samostalnosti u planiranju i raspoređivanju vremena za učenje
- definiranje termina za učenje
- redovito pisanje domaćih zadaća i pomoć pri svladavanju školskog gradiva
- pronalaženje najoptimalnijeg načina za pomoć u učenju (fotokopiranje materijala, instruktivni postupci, dodatna literatura, internetska podrška i dr.)

REHABILITACIJSKI PROGRAMI

Rehabilitacijski programi obuhvaćaju sljedeće postupke: kineziterapiju, logoterapiju, prevenciju i modifikaciju neprihvatljivih oblika ponašanja, pomoć u samozbrinjavanju, uključivanje u savjetodavne oblike podrške učenicima i roditeljima, art terapiju, muzikoterapiju i dr.

Ciljevi provođenja rehabilitacijskih postupaka:

- razvijanje senzomotorike
- razvijanje motivacije, pažnje i koncentracije
- razvijanje osjećaja za lijepo i kreativnosti
- izgradnja pozitivne slike o sebi
- rad na razvijanju poželjnih zdravstvenih navika i sprečavanju ovisnosti
- pripremanje učenika za životne teškoće koje ih očekuju.

ORGANIZIRANO PROVOĐENJE SLOBODNOG VREMENA

Provođenje ovih postupaka stavlja naglasak na razvijanje potencijala učenika kroz različite kreativne, kulturne, rekreativne, sportske i druge sadržaje. Navedenim aktivnostima mladi razvijaju pozitivnu sliku o sebi te se ujedno afirmiraju u društvu. Time želimo ublažiti posljedice školskog neuspjeha i neprihvaćenosti učenika za vrijeme školovanja. Također, ovim aktivnostima razvijamo uočene sposobnosti, vještine, maštu i kreativnost naših učenika. Slobodno vrijeme je još jedna značajna mogućnost za opservaciju učenika i uočavanje dinamike ponašanja.

Navedenim postupcima organiziranog provođenja slobodnog vremena nastoji se potaknuti učenike na : razvijanje kreativnog izražavanja i osjećaja za lijepo, razvijanje pozitivnih stavova i ljudskih vrijednosti, razvijanje komunikacijskih i socijalnih vještina i razvijanje samopouzdanja i samostalnosti kod učenika.

Sadržaji rada

- Organizirani kulturno-zabavni i sportski život, tribine; u navedenim aktivnostima učenik može sudjelovati aktivno i pasivno
- Interesne skupine formirane na temelju sklonosti učenika s ciljem stjecanja novih znanja, vještina i navika (keramika, domaćinstvo, ručni radovi, izrada upotrebni predmeta od papira i dr.)

Aktivnosti i postupci organiziranog provođenja slobodnog vremena

- Vođenje u osmišljavanju funkcionalnog slobodnog vremena i praćenje sudjelovanja u aktivnostima učenika
- Postupci za estetsko i ekološko uređenje i oplemenjivanje unutarnjih i vanjskih prostora u kojima učenici uče i borave u slobodno vrijeme
- Briga o sobnim i dvorišnim biljkama
- Zadovoljavanje vjerskih potreba
- Informiranje (tv, brošure, tisak, internet)
- Organizirani odlazak u trgovinu, šetnju, kino, kazalište, koncerte i slično
- Upućivanje na organizirani odlazak ili sudjelovanje u kulturno-zabavnim i sportskim aktivnostima u školi.

KINEZITERAPIJA

Kineziterapija (od grčkih riječi kinesis-kretanje i therapio-terapija), u prijevodu znači liječenje kretanjem ili tjelesnim vježbanjem. Osnovno sredstvo djelovanja kineziterapije jest pokret, tj. vježbe koje osoba izvodi sama ili uz pomoć druge osobe.

Cilj kineziterapije je postizanje optimalne rehabilitacije poslije bolesti ili tjelesnog oštećenja koje omogućuje osobi što prirodniji način života i poboljšanje funkcije pojedinog dijela organizma ili organizma u cjelini.

Vježbe koje se provode u programu kineziterapije dijele se na vježbe snage, vježbe istezanja, vježbe relaksacije i vježbe za neuromišićnu koordinaciju tj. vježbe spretnosti i okretnosti.

Izbor vježbi ovisi o prirodi oštećenja, bolesti i stanju neuromišićnog sustava.

Sadržaji se provode kroz gimnastičke i korektivne vježbe, prirodne oblike kretanja te sportske i elementarne igre, a koristi se individualni i grupni oblik rada.

Individualne vježbe imaju daleko najveći efekt jer su strogo individualizirane, razrađene prema oboljenju i prilagođene potrebama učenika dok grupne vježbe imaju veći efekt na psihološki status, a mogu biti i takmičarskog tipa.

Kineziterapeutske vježbe mogu se izvoditi sa i bez pomagala.

Uvidom u liječničku dokumentaciju učenika te provedenog inicijalnog testiranja, određuje se program kineziterapije. U skladu s tim, u našoj školi se provode sljedeći programi kineziterapije: kineziterapija za učenike s naznačenom tjelesnom deformacijom (skolioze, kifoze, lordoze te deformacije kukova i stopala ili kombinacija navedenih oštećenja) i kineziterapija za učenike s lošim držanjem tijela.

IZVANNASTAVNE AKTIVNOSTI

U želji da svakom pojedinom učeniku pruži mogućnost dodatnog osobnog rasta i razvoja, naša škola već dugi niz godina brižno osluškuje i propituje interese, potrebe, vještine i talente svojih učenika te im sukladno tome nudi i osigurava bogat izbor izvannastavnih aktivnosti.

Dramska družina animira i potiče učenike da kroz glumu i igranje različitih uloga ostvare svoj umjetnički izričaj. Nagrada za sav trud i rad ostvaruje se kroz nekoliko godišnjih nastupa pred školskom i izvanškolskom publikom, kako u školskoj dvorani tako i na pravim kazališnim daskama, a povremeno se ostvaruje i sudjelovanje na smotri Lidrano.

Plesna grupa potiče interes za plesne i glazbene aktivnosti i tjelesnu aktivnost uopće, razvija osjećaj za ritam i skladnu koordinaciju pokreta. Posebno je prikladna i blagotvorna za učenike s teškoćama u pažnji i koncentraciji. Iskazivanje doživljaja glazbe pokretom odličan je način opuštanja i rehabilitacije. Plesna skupina sudjeluje u gotovo svim školskim priredbama, a ponekad kao gost uveseljava i publiku izvan škole.

Školski zbor okuplja poveću veselu skupinu raspjevanih učenika. To je prilika da se kroz individualno i skupno pjevanje, u atmosferi međusobne suradnje i podrške, razvijaju glazbene kompetencije, kreativnost i samopouzdanje.

U sklopu **karitativne družine** se provode aktivnosti s ciljem razvijanja empatije i želje za pomoći socijalno ugroženim, napuštenim i bolesnim članovima društva. Realiziraju se kroz posjete napuštenoj djeci u domovima, duhovnu i materijalnu pomoć te izrade plakata.

Mladi knjižničari se sastaju u školskoj knjižnici gdje usvajaju osnovna znanja iz knjižničarstva te upoznaju informacijske, obrazovne, kulturne i zabavne elemente knjižničnih usluga za mladež. Njeguju odgovoran odnos prema knjizi i procesiranju informacija.

Istraživanje i otkrivanje novih svjetova događa se u **čitateljskom klubu**. Ovdje učenici razvijaju ljubav prema knjigama, njeguju kulturu čitanja i čitateljske navike, a potom propituju vlastito razumijevanje pročitano. Aktivnost se odvija u atmosferi razgovora, međusobnog slušanja i uvažavanja različitih mišljenja, a sve to uz čaj i keksiće.

Članovi **informatičke grupe** imaju priliku usvojiti osnovne informatičke pojmove i načine korištenja računala. Naglasak je na pomoći učenicima u snalaženju i povezivanju sa svakodnevnim životom: samostalno pisanje referata, životopisa, zamolbe i drugih tekstova u Word Office dokumentima. Cilj je približiti učenicima s teškoćama privlačan ali potencijalno i opasan računalni svijet.

Novinarska družina okuplja učenike koji imaju sklonost ka pisanju, crtanju i fotografiranju. Potiče ih na kreativnost, razvijanje radoznalosti i istraživačkog odnosa prema okolini. Osposobljava ih na kritičko mišljenje i promišljanje. Učenici su

uključeni u sve faze izrade školskih novina, čime ih se dodatno podržava u pripremanju za samostalan život u zajednici. Školski list „NAŠE KAPI“ izlazi već 17 godina.

Učeničkoj zadruzi „DAR-MAR“, ponosu naše škole i važnom nositelju njezinog identiteta, zbog ogromnog spektra djelatnosti i uspješnosti zaslužen je joj pripada jedan zaseban prostor u ovoj monografiji te ju stoga na ovom mjestu tek spominjemo.

Svi učenici sudjelovanjem u odabranoj slobodnoj aktivnosti imaju se priliku dalje razvijati te drugima pokazati svoje talente. Darovitost nije uvjet za sudjelovanje u bilo kojoj od aktivnosti naše škole. Dapače, svi učenici su dobrodošli! Potrebna je jedino dobra volja. A gdje postoji dobra volja, uz još malo truda i rada, možda se pokaže neki novi, još neotkriveni talent!

Važno je da svojim sudjelovanjem svi učenici imaju veliku mogućnost razvijati vlastitu kreativnost, samopoštovanje, osjećaj vrijednosti i kompetencije, samostalnost, toleranciju, plemenitost, osjećaj pripadnosti i zajedništva, prijateljstvo. To je ono bitno. To su vrijednosti koje svakog čovjeka osposobljavaju za perspektivniju i lakšu budućnost. Za sretniji život!

MALA ČAROBNA RADIONICA

U našoj školi postoji kutak u koji gotovo svi rado ponekad zavire. Prostor učeničke zadruge „DAR-MAR“ je malena čarobna radionica u kojoj se izrađuju, već preko osam godina, razni predmeti od keramike, papira, kartona i prirodnih materijala.

Svojim vrijednim rukama zadrugari, njihovi voditelji, a ponekad prijatelji, roditelji i gosti izrađuju ukrasne i uporabne predmete: teglice za cvijeće i mali kamenjari, zidni satovi od crjepova, drva i keramike, kutijice za nakit, prsteni za salvete, ogrlice, broševi, ukrasni predmeti poput nakita za bor, zečeva i pilića u uskršnjoj košarici, pisanica, licitarskih srca i razne druge stvari. Izrađuju se čestitke, blokići, bilježnice i papirnati vjenčici.

Posebnu pažnju pridajemo reciklaži. U izradi koristimo stare i odbačene materijale. Tako izrađujemo drvene viseće ukrase, platnene ogrlice, mirisne vrećice, anđele od školjaka, zečeve od balona i čepova.

Osim kreativnosti, razvijamo i poduzetnički duh naših zadrugara. Od izrade proizvoda do njihove prezentacije i prodaje. To naše zadrugare raduje i čini sigurnijima, komunikativnijima i snalažljivijima.

U dobrom društvu vrijeme brzo prolazi, pa se mnogima ne da otići, najradije bi tu i ostali. Kao u bajci ovdje izgubite dodir sa stvarnošću.

Sve što izradimo prezentiramo na raznim prodajnim izložbama u školi i izvan nje. Sastavni smo dio svakog gostovanja dramske družine i zbora u školi i izvan nje.

Pred božićne i uskršne blagdane organiziramo radionicu za roditelje i volontere – učenike redovnih srednjih škola te svi zajedno izađujemo prigodne ukrase. Za radionice s volonterima i suradnjom s redovnim srednjim školama dobili smo nagradu „Otisak srca“ koju dodjeljuje Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva za najinovativniji volonterski program mladih.

Svake godine sudjelujemo na Smotri učeničkih zadruga Grada Zagreba i Republike Hrvatske. Uspješno surađujemo sa DM-om i Knjižnicama grada Zagreba. Sudjelujemo na Danu biološke raznolikosti u parku Maksimir u organizaciji Javne ustanove „Park Maksimir“. Povodom Dana URIHO-a i Dana osoba s invaliditetom izložbenu prodaju imamo u

Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog. Sudjelovali smo u kreativnom kutiću emisije Svakodnevno na Z1 televiziji i na Radio Mariji. Prošle godine bili smo gosti na radionici izrade najduže božićne čestitke u organizaciji Večernjeg lista i Hrvatske kuće „Materina priča“.

I to nije sve. Da bi nagradili naše vrijedne zadrugare, svake godine vodimo ih na izlet u Zagreb ili njegovu okolicu.

Radostan zadrugarski pozdrav!

SAVJETOVALIŠTE ZA UČENIKE „NISTE SAMI“

U školi djeluje Savjetovalište za učenike „Niste sami“ s motom: **“Učimo ih da budu sretni!”**

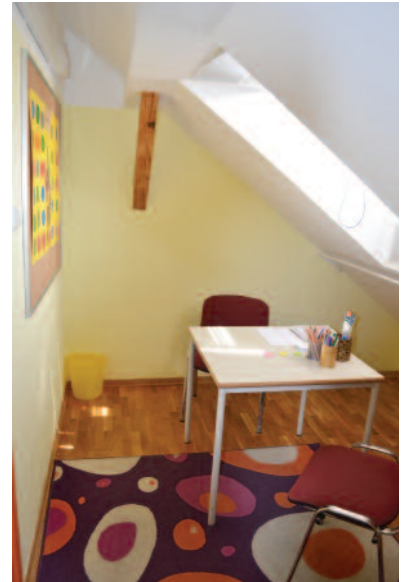
Cilj savjetodavnog rada u savjetovalištu je pružanje individualne savjetodavne pomoći učenicima naše škole koji iskazuju poteškoće u učenju i ponašanju te imaju određene teškoće u emocionalnom i socijalnom funkcioniranju (npr. teškoće u pamćenju i koncentraciji, nisko samopoštovanje i samopouzdanje, teškoće s prilagođavanjem i socijalizacijom, loš odnos s roditeljima, život u nepoticajnom obiteljskom okruženju, i dr.)

Oblici pružanja pomoći kroz savjetodavni rad

- podizanje razine samopoštovanja učenika
- prepoznavanje i poticanje razvoja vrlina te prihvaćanje vlastitih ograničenja
- poticanje razvoja samokontrole pri konfliktnim situacijama
- promicanje odgojnih vrijednosti za smanjenje vršnjačkog nasilja te rizičnih ponašanja kod učenika
- povećanje svijesti učenika o odgovornom ponašanju prema sebi i drugima
- pomoć pri osmišljavanju slobodnog vremena učenika
- pomoć pri organizaciji učenja
- pružanje osnovnih informacija o očuvanju zdravlja, pravilnoj prehrani i svakodnevnoj higijeni, te upućivanje učenika, po potrebi, liječnicima odgovarajuće specijalnosti.
- odgoj u skladu s općim kulturnim i civilizacijskim vrijednostima, ljudskim pravima i pravima djece
- poticanje poštovanja različitosti
- organiziranje grupe podrške učenicima koji su se našli u sličnoj situaciji
- smanjenje broja neopravdanih i „opravdanih“ izostanaka s nastave i stručne prakse
- podrška kvalitetnoj organizaciji provedbe pedagoške mjere produženog stručnog postupka

Savjetodavni rad u savjetovalištu provodi se po načelima Savjetodavnog razgovora, Teoriji izbora i Realitetnoj terapiji. Temelji se na uspostavljanju povjerenja između savjetovatelja i učenika. Nakon što se uspostavi povjerenje s obje strane, kreće se u razradu problema i savjetovanje s ciljem ublažavanja ili rješavanja istog. Savjetodavni rad vrlo je ozbiljan rad koji zahtijeva jako puno truda, dobro poznavanje i primjenu vještina savjetovanja. Ovakav oblik rada je izrazito koristan za učenike naše škole.

Uspješni učenici su naš zajednički cilj i baš zbog toga je važno zapamtiti – **uspjeh dolazi iznutra!!!**

SAVJETOVALIŠTE ZA RODITELJE

Projekt Savjetovališta za roditelje u našoj školi djeluje već treću školsku godinu. Pokrenut je na temelju uočavanja specifičnih i otežavajućih okolnosti odgajanja i podizanja djeteta s teškoćama u razvoju, kao i potrebe da se roditeljima pruži potrebna i učinkovita pomoć i podrška u cilju prevladavanja istih.

Roditeljstvo predstavlja najljepše i najuzvišenije iskustvo. Međutim, može biti i izrazito stresno iskustvo uslijed teških ili složenih životnih okolnosti. Jedna od takvih je podizanje i odgajanje djeteta s teškoćama u razvoju.

Problemi roditeljstva djece s teškoćama u razvoju:

Životno iskustvo roditelja praćeno je nizom stresova, koji su utoliko veći ukoliko dijete ima razvojni poremećaj ili poremećaj u ponašanju. Mnogi roditelji djece s teškoćama počinju sumnjati u svoje roditeljske kompetencije, ponekad se povlače u sebe, gube samopouzdanje, često „odustaju“ kad su djeca adolescenti ili ne vide izlaz iz „začaranog kruga“ u kojem su se našli. Sve okolnosti uzrokuju nagomilavanje roditeljskog stresa, neslaganje u obitelji i međupartnerske sukobe.

Zbog čega su roditelji zabrinuti?

- Roditelji često pate što imaju dijete s teškoćama, a naročito u situacijama kada ono razvija psihijatrijske ili poremećaje u ponašanju.
- Roditelji ne razumiju što se događa, zbog čega dijete ima teškoće, radi čega mora stalno obilaziti stručnjake, ne razumiju značenje niti rezultate pojedinih dijagnostičkih pretraga, niti pristupa.
- Poboljšanje se postiže veoma sporo i nije proporcionalno očekivanim rezultatima, niti uloženom trudu.

Stres roditelja djece s teškoćama kontinuirano i dugotrajno iscrpljuje snage roditelja pa se nađu u situaciji kada „jednostavno ne znaju kako dalje“. U takvim se situacijama javljaju u naše Savjetovalište, bilo samostalno ili na prijedlog stručnjaka škole. Treba im razumijevanje, lijepa riječ velika podrška i pomoć u stjecanju novih vještina, kako bi razvili učinkovite roditeljske postupke i prilagodbu na stresne događaje.

Najčešći razlozi dolaska u savjetovalište:

- bolest ili pogoršanje zdravstvenog stanja djeteta te neprihvatanje slabe prognoze uslijed koje dijete neće moći završiti školovanje
- narušeni obiteljski odnosi zbog različitih stavova roditelja u tretiranju poremećaja djeteta
- izbjegavanje polaženja nastave i/ili stručne prakse
- siromaštvo/ekonomski problemi
- savjetovanje o zakonskim mogućnostima rješavanja problema
- krizne situacije i agresivna ponašanja u obitelji

Većinom su roditelji – korisnici savjetovališta sami dugo pokušavali riješiti nagomilane probleme s vlastitom djecom. Neki su se obraćali različitim službama no bili su nedovoljno ustrajni. Stoga dio roditelja upućujemo na pomoć stručnjaka u različitim službama (centri socijalne skrbi, zdravstvene ustanove, udruge, savjetovališta i dr.) te ih potičemo u ustrajnosti. Zainteresiranim roditeljima pružamo pomoć u pribavljanju određenih informacija ili kontakata službi kojima se mogu obratiti.

Roditelji djece s teškoćama u razvoju trebaju podršku, osnaživanje i razumijevanje te organizirane oblike roditeljskih grupa s ciljem pružanja međusobne podrške. Rad u savjetovalištu osnažuje roditelje, pruža im potporu i utjehu u situacijama kada su njihove snage iscrpljene i kada ne znaju kako dalje.

Roditelji u Savjetovalištu mogu dobiti podršku pri:

- donošenju ispravnih odluka
- poboljšanju sposobnosti suočavanja s vlastitim problemom
- pružanju primjerene pomoći vlastitom djetetu
- primjerenom reagiranju u stresnim situacijama
- realnijem prosuđivanju i dosljednijoj primjeni savjete stručnjaka
- stjecanju sposobnosti uočavanja kritičnog trenutka kada je potrebno potražiti pomoć drugog stručnjaka.

SURADNJA S RODITELJIMA

Roditelji su nezaobilazni i važni partneri Škole u zajedničkom cilju odgoja i obrazovanja njihove djece, naših učenika. U cilju kvalitetnije suradnje provodi se niz aktivnosti kojima unaprjeđujemo roditeljske kompetencije stjecanjem novih znanja i vještina, kako bismo roditelje osnažili u izazovima s kojima se susreću kao roditelji djece s teškoćama u razvoju.

Suradnju ostvarujemo kroz sljedeće aktivnosti:

- tiskanje brošura o školi i Vodiča za roditelje,
- na portalu škole, u kutku za roditelje stručnjaci naše škole savjetuju roditelje kako prevladati određene situacije i probleme u odrastanju
- organiziranje tematskih roditeljskih sastanaka s različitim aktualnim temama (radne navike učenika, prevencija nasilja među mladima...)
- savjetovalište za roditelje
- zajedničke radionice djece, roditelja i profesora u izradi božićnih i uskrasnih ukrasa

U cilju educiranja roditelja održana su predavanja/ radionice:

- odgojno-učinkovita komunikacija
- roditeljski postupci koji pomažu razvoju radnih navika školske djece
- prednosti i opasnosti Interneta i društvenih mreža
- kako zaštititi dijete od ovisnosti
- discipliniranje djeteta bez primjene nasilja
- predavanja policije o prevenciji nasilja i ovisnosti
- ishođenje dokumentacije potrebne za zapošljavanje

DRUŠTVENE NAGRADE I PRIZNANJA

Za vrijednu stručnu i društvenu djelatnost Školi i istaknutim djelatnicima škole, tijekom godina, dodijeljena su priznanja, zahvalnice i plakete. Zahvaljujemo svima koji su prepoznali naš stručni rad i za njega nam odali priznanje.

Za predan rad na unapređivanju stručne teorije i prakse, nagradu „IVAN FILIPOVIĆ“ primile su:

- 1987.godinu profesorica Mira Korošec i
- 1990.godinu nastavnica Alica Rogić

To najviše priznanje prosvjetnom radniku, dodijeljeno objema djelatnicama, ispunjava ponosom sve članove škole.

Povodom Dana državnosti i pete obljetnice samostalnosti Republike Hrvatske 1995.godine, dr.Franjo Tuđman odlikovao je Ordenom Danice Hrvatske s likom Antuna Radića ravnateljicu škole gospođu Miru Korošec.

Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva dodijelila je nagradu za volonterstvo „Otisak srca“ za projekt suradnje s učenicima redovnih srednjih škola. Nagradu je prezela ravnateljica škole gospođa Đana Baftiri i učenik Petar Moguljak u prosincu 2014. u Muzeju Mimara.

Učenici škole osvojili su mnogobrojna priznanja, medalje i pehare na brojnim kulturno-umjetničkim i sportskim smotrama.

NATJECANJE IZ MATEMATIKE

Već dugi niz godina, za sve naše zainteresirane učenike, organiziramo natjecanje iz matematike, a takvih je svake godine oko pedesetak, što je popriličan broj.

Na relativno velik odaziv na natjecanje posebno smo ponosni s obzirom da matematika u osnovnoj školi većini naših učenika i nije bila najomiljeniji predmet. No, prilagođavanjem metoda rada, kreativnim, osmišljenim načinima rada i individualiziranim pristupom svakom učeniku, uspjeli smo našim učenicima pokazati da mogu postići više, da mogu napredovati i biti uspješni. Svi nastavnici matematike, jednako kao i učenici, ulažu izniman trud u pripremanju učenika za natjecanje, strpljivo pojašnjavaju, bezbroj puta ponavljaju, usmjeravaju i ohrabruju naše učenike.

Važno je naglasiti da svrha natjecanja nije isključivo takmičenje u matematičkom znanju. Svakom učeniku pružamo priliku da bude natjecatelj i da doživi iskustvo intelektualnog otkrića i zadovoljstvo koje donosi napredak, ma kako on bio velik ili malen, brz ili spor. Svatko tko pristupi natjecanju je pobjednik jer je možda pobijedio neka svoja loša prijašnja iskustva s matematikom ili školskim neuspjehom općenito. To uvijek ističemo našim učenicima i iako se ne radi o sportskom natjecanju, vodi nas poznato olimpijsko geslo „Važno je sudjelovati, a ne pobijediti“. Na natjecanju nije

najvažnija pobjeda, baš kao što ni u životu nije najvažnija pobjeda, nego borba. Nije bitno jesmo li osvojili, nego jesmo li se dobro borili.

Sve aktivnosti koje provodimo u našoj školi usmjerene su na stjecanje različitih životnih i radnih kompetencija naših učenika, jačanju njihova samopouzdanja i emocionalne dobrobiti. To je svrha i natjecanja iz matematike. Svakoga učenika ohrabrujemo u nastojanju da ovlada nekom aktivnošću, pa tako i da se okuša u natjecanju iz matematike, pokazujemo mu da iznimno cijenimo i poštujemo svaki njegov trud i zalaganje. Uvijek im naglašavamo da je najvažniji rad, marljivost, hrabrost i upornost, a ne krajnji rezultat natjecanja. Želimo da te osobine prenesu i u svoje živote te da umjesto nesigurnosti i bojažljivosti kroz život koračaju sigurno, samouvjereni i sretno.

PRVA POMOĆ

Učenici naše škole već cijeli niz godina sudjeluju u programima obuke pružanja Prve pomoći u suradnji s Crvenim križom grada Zagreba. Osnovni dio obuke održava se u našoj školi. Skupina od 15 do 20 učenika se kroz predavanja priprema za napredni tečaj obuke koji se svake školske godine organizira u Domu Crvenog križa u Novom Vinodolskom. Organizator tečaja u Novom Vinodolskom je Crveni križ grada Zagreba i na njemu sudjeluje po 12 učenika iz svake srednje škole uključene u ovaj program. Nakon povratka s naprednog tečaja obuke, učenici uče i uvježbavaju teoretska i praktična znanja naučena na osnovnom i naprednom tečaju u pružanju Prve pomoći. Uspjeh kojim su savladali navedene sadržaje, učenici imaju priliku pokazati na natjecanju, koje se u organizaciji Hrvatskog Crvenog križa, održava svake školske godine u ožujku u jednoj od škola grada Zagreba. S obzirom na specifičnosti učenika naše škole, moramo se pohvaliti s vrlo dobrim rezultatima svih ovih godina. Često smo bili bolji i uspješniji, pogotovo u praktičnom dijelu, od mnogih redovnih srednjih škola koje su sudjelovale na navedenom natjecanju.

OTISAK SRCA

Već tri godine otvaramo vrata škole roditeljima, stručnim učiteljima, ravnateljima, nastavnicima i stručnim suradnicima osnovnih škola, kao i svima koje bi nastavak školovanja učenika s posebnim potrebama trebao zanimati.

Našim gostima pokazujemo i dajemo od sebe ono najbolje što znamo i možemo. Dočekujemo ih priredbom u kojoj mogu doživjeti školsku atmosferu kroz kreativna postignuća naših učenika. Prolazeći razredima gosti se upoznaju sa zanimanjima, predmetima koji se predaju u našoj školi, radom učeničke zadruge i izuzetno zanimljivim i lijepim proizvodima koje učenici izrađuju, pod stručnim vodstvom nastavnika.

U školskoj godini 2013./2014. započeli smo projekt s volonterima. Kako bismo senzibilizirali javnost, naročito mlade, vršnjake naših učenika, pozvali smo ih u školu da zajednički rade i upoznaju one koji su malo drugačiji od njih. Ti učenici su volonteri iz Prirodoslovne škole Vladimira Preloga, XV. gimnazije, Prve ekonomske škole, Hotelijersko-turističke škole, V. gimnazije i Privatne srednje škole INOVA iz Zagreba, Gimnazije Sesvete i Gimnazije Tituša Brezovačkog. Pokazali su spremnost da poklone svoje slobodno vrijeme za dobrobit drugoga i uz to steknu dodatna znanja i vještine. Već dvije godine prije Božića i Uskrsa u našoj školi je vrlo živo. Održavaju se zajedničke radionice naših učenika i volontera gdje se izrađuju čestitke i prigodni ukrasi. Kroz radionice volonteri su naučili raditi nešto što do sada nikada nisu radili, a uz rad i druženje ponešto saznali o našim učenicima. Otkrili su da su naši učenici vrlo slični njima samima. Vidjeli su da ruke naših učenika, baš kao i njihove, mogu biti spretne, brze, neke nespretne, ali da postoji velika volja da stvore nešto lijepo.

Doživljaj s radionica najbolje će prikazati riječi samih učenika-volontera: „Ljudi, super ste! Lijepo ste nas ugodili i bila nam je čast i zadovoljstvo pomagati vam. Zabavili smo se i iznad svega uživali u novosklopljenim prijateljstvima. Nadamo se ponovnom druženju.“

Ova uspješna suradnja potaknula nas je da naš model volonterske inicijative predstavimo Nacionalnoj zakladi za razvoj civilnoga društva. Zaklada je prepoznala vrijednosti našeg modela i nagradila nas OTISKOM SRCA, nagradom za volonterstvo. Vrlo smo ponosni na nagradu!

Osim opisanog u našoj školi provodi se i projekt Mentorske podrške mladih. Okvirom ovog projekta volonteri-studenti, u suradnji s Udrugom Sirius, sudjeluju u projektima „Stop nasilju“ i „Dobar izbor - moj izbor“. Tim projektima potiču se i pomažu učenci s poremećajima u ponašanju. Svaki volonter zadužen je za jednog učenika s kojim se jedanput u tjednu druži, potičući ga na konstruktivno provođenje slobodnog vremena. Projektom je također određeno da volonter posjećuje i obitelji učenika što se pokazalo vrlo korisnim socijalnim iskustvom za mnoge učenike.

Naši učenici i nastavnici vole se družiti i izmjenjivati iskustva. Vrata naše škole uvijek su otvorena za sve što je dobro, lijepo i plemenito. Zato, kad sljedeći put pročitate neki od poziva, odazovite se, dođite. Naša vrata svima su širom otvorena!

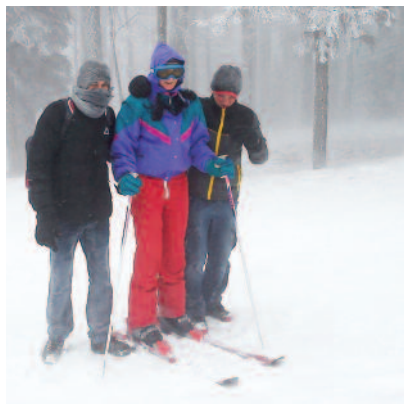

SPORTSKI USPJESI

Učenici Srednje škole - Centra za odgoj i obrazovanje oduvijek su se, uz redovito bavljenje sportom, uključivali u regionalna i državna natjecanja sa srodnim ustanovama iz cijele Republike Hrvatske postižući kvalitetne rezultate. Osamostaljivanjem Republike Hrvatske i osnivanjem Specijalne olimpijade Hrvatske, sve je poprimilo jednu, višu dimenziju. Učenici naše Škole dobili su priliku da se takmiče i u međunarodnoj konkurenciji, predstavljajući tako svoju državu na velikim sportskim natjecanjima u pojedinačnoj ili momčadskoj konkurenciji.

Prvi takav nastup i jedan od najvećih uspjeha bio je u Sjedinjenim Američkim Državama 1999. godine na Svjetskim specijalnim olimpijskim igrama. Nogometna reprezentacija Specijalne olimpijade Hrvatske u združenom nogometu s četvoricom učenika iz naše Škole osvojila je srebrnu medalju u prvoj jakosnoj skupini. Slijedili su nastupi na Europskim igrama Specijalne olimpijade 2000. godine u Nizozemskoj. Osvojili smo brončanu medalju u združenom nogometu. Tri godine kasnije, sudjelovali smo na Svjetskim specijalnim olimpijskim igrama u Irskoj. U Kini smo 2007. godine ponovili najveći dosadašnji uspjeh u združenom nogometu osvojivši srebrnu medalju u najjačoj jakosnoj skupini. Osim u nogometu, uspjeha smo imali i u ostalim sportovima. Na najvećem sportskom događaju u organizaciji Specijalne olimpijade 2013. godine u Istanbulu smo osvojili prvo mjesto u C-jakosnoj skupini združene odbojke. Specijalnu reprezentaciju Hrvatske u združenoj odbojci sačinjavali su učenici naše Škole i Škole za odgoj i obrazovanje iz Pule.

Specijalnom sportu u svijetu dana je izuzetno velika važnost. Često naglašavam, zbog onih sklonih potcjenjivanju, da su mnogi naši učenici s pravom doživjeli veću pažnju i počasti od mnogih drugih vrhunskih sportaša ove države. U njihovo i svoje osobno ime mogu reći da mi je svih ovih godina bilo pravo zadovoljstvo takmičiti se, družiti i strasno proživljavati pobjede i poraze nastupajući i predstavljajući Republiku Hrvatsku na svim međunarodnim takmičenjima. Osim na međunarodnom planu, aktivni smo i sudjelujemo na državnim prvenstvima u organizaciji Specijalne olimpijade Hrvatske. Od 2010. godine redoviti smo sudionici Državnih prvenstava za učenike s poteškoćama u razvoju u organizaciji Hrvatskog Školskog sportskog saveza.

Uz nogomet, koji je najpopularniji, naši učenici su uspješni i u drugim sportovima: atletici, plivanju, kuglanju, floorball-u, biciklizmu, odbojci, stolnom tenisu....

Zahvaljujemo se svima koji nas podržavaju i koji shvaćaju koliko sport može pomoći učenicima i na drugim životnim područjima, čineći ih zdravijim, odlučnijim i zadovoljnijim. Veselimo se budućim sportskim nastupima i uspjesima!

PROJEKTI ŠKOLE

HUMANITARNI RAD

Rad oplemenjuje čovjeka. Svaki radnik zaslužuje primiti plaću za pošten rad. Ponekad nas rad iscrpljuje i dođu trenuci kad jedva čekamo godišnji odmor. Međutim, postoji rad koji nije plaćen, a oplemenjuje nas i pruža unutarnje zadovoljstvo.

Humanitarni rad je posao koji se radi s osmijehom i sa srcem, a plaća je spoznaja da smo nekome pomogli. Velik broj učenika naše škole dolazi iz socijalno ugroženih obitelji i sami su ti koji trebaju pomoć. No, njihovo veliko srce je otvoreno za nevolje onih kojima je još teže. Učenici i profesori naše škole zajedno pokazuju da je potrebno samo otvoreno veliko srce i malo dobre volje da svijet postane bolji.

Kroz tri godine smo provodili projekt „Marijini obroci“ kojim smo pomagali istoimenom međunarodnom projektu. Cilj ovog projekta je da se svatko dijete školuje i dobije barem jedan obrok dnevno. Uz slogan „Jednom kunom mijenjamo svijet“ svrha našeg školskog projekta je bila potaknuti učenike na zahvalnost za ono što imaju (topli dom, odjeću, obuču, višestruke dnevne obroke, pitku vodu...), razvijati socijalnu osjetljivost za potrebe drugih, razvijati osjećaj da dobrim djelima postaju bolje osobe i razvijati poštovanje prema dostojanstvu svakog ljudskog bića.

Četvrte godine smo projekt zamijenili sa projektom skupljanja potrebnih stvari, hrane i vode za žrtve poplava u Hrvatskoj. Svjesni velike tragedije, želja nam je bila pomoći najviše što možemo.

Uz ove povremene projekte, možemo se pohvaliti kontinuiranim radom karitativne družine koja svake godine za Božić i Uskrs pomaže najpotrebnije iz naše škole.

Humanitarni rad naše škole sastoji se i od posjećivanja domova starijih i nemoćnih osoba kao dio projekta suradnje s lokalnom zajednicom. Svake godine obilježavamo Dan međusobne solidarnosti te razveselimo štíćenike spomenutih domova. Uljepšamo im dan kratkom priredbom i izložbom radova učeničke zadruge „DAR-MAR“.

Nadamo se da smo i tebe, čitatelju, potaknuli na humanitarni rad kako bi osjetio radost darivanja i pomaganja drugih! Samo se ljubav dijeleći umnaža!

DAN DAROVITIH UČENIKA

Obilježavanje Dana darovitih novost je u našoj školi i u kalendar školskih aktivnosti uvršten je od 2012. godine. Želja nam je bila da našim učenicima, koji su većinom tijekom svog prijašnjeg školovanja bili na marginama školskih zbivanja i događanja, omogućimo da pokažu i istaknu vlastite kvalitete i prednosti. Prikazom aktivnosti i hobija kojima se bave i koji im pridonose zadovoljstvu, učenici imaju priliku pokazati vlastita znanja i sposobnosti koje nisu nužno povezane s obrazovnim dijelom školovanja. Poticanjem učenika na isticanje vlastitih dobrih i jakih strana, razvijamo njihovo samopouzdanje i sigurnost u svakodnevnom životu.

Proteklih godina uživali smo u šarolikoj paleti aktivnosti i hobija koje su nam prezentirali naši učenici. Bilo je tu dobrih crtača, spretnih sportaša, talentiranih pjevača, plesača, graditelja kućica od šibica, majstora u origami tehnici, fotografa i mnogih drugih. Uvjerili smo se u veliko bogatstvo talenata učenika koji su u onom što dobro rade i vole, marljivi i uporni. Ne smijemo zaboraviti ni sve ostale učenike koji nisu izravno pokazali svoja umijeća, ali čiji se talent tijekom obilježavanja ovog dana ogledao u zdušnoj podršci koju pružaju svojim prijateljima. Dokazali su tako da svatko može biti u nečemu izvrstan što je i moto Dana darovitih učenika u našoj školi.

KARAOKE

Karaoke su slobodna aktivnost idealna za učenike čiji je san nastupiti na pozornici. Svake godine naša škola organizira natjecanje u karaokama. Zainteresirani učenici uz međusobno druženje i poticanje te pomoć voditeljice uvijek bave odabrane pjesme. Uvježbani, nastupaju pred školskom publikom u polufinalima. Najbolji izvođači ulaze u finale, važan i željno iščekivan školski događaj. Tada nam se, kao član žirija, već tradicionalno pridružuje i jedan poznati pjevač sa hrvatske glazbene scene. Prijašnjih smo godina tako ugostili Davora Gobca, Maju Šuput i neke druge domaće zvijezde, a ove smo godine imali čast družiti se sa Alenom Vlahovićem.

Kroz karaoke učenici osjećaju zadovoljstvo sudjelovanja u nečemu što vole raditi i u čemu smatraju da su najbolji. No ovdje se uči i gubiti, jer pobjednik je samo jedan.

DAN SLOBODNIH AKTIVNOSTI

Koliko su slobodne aktivnosti važne, ne treba naročito naglašavati. Na druženjima učenici razvijaju kreativnost, druže se, uče se pristojnom ophođenju, toleranciji. Nauče koliko je važno zajedništvo, jer uspjeh ovisi o radu i suradnji svih članova. Kroz slobodne aktivnosti nauči se mnogo toga vezanog uz gradivo ili šire, ali uči se na drugačiji, zanimljiviji, indirektni način. Takmičenja, nastupi, svi mali i veliki uspjesi značajni su, jer doprinose socijalizaciji, podizanju samopoštovanja i samopouzdanja učenika.

Svima, a naročito djeci s posebnim potrebama, posebno je važno da su uspješni i da dožive makar trenutak slave. Osim toga važno je da učenici korisno i kvalitetno provode svoje slobodno vrijeme, odnosno vrijeme kad nisu na nastavi.

Prepoznavši važnost slobodnih aktivnosti, posljednje dvije godine, odmah na početku školske godine, organiziramo Dan slobodnih aktivnosti. Svrha ovog projekta je da baš svaki učenik naše škole upozna sve slobodne aktivnosti kojima se može baviti. Dan započinje kratkom priredbom u kojoj sudjeluju zbor, plesna i dramska družina. Slijede radionice u kojima voditelji družina organiziraju aktivnosti kojima će na najzanimljiviji način predstaviti pojedinu grupu. Tako toga dana učenici mogu pokušati nešto izraditi na radionici naše zadruge, mogu pokušati pjevati, glumiti, plesati, baviti se nekom sportskom aktivnošću. Voditelji karitativne, novinarske i sličnih družina putem plakata i razgovora s učenicima predstavljaju rad družina. Cilj nam je da svakog učenika toga dana potaknemo i ohrabrimo za bavljenje nekom od ponuđenih aktivnosti.

Iako se u osnovnim školama nude različite slobodne aktivnosti, učenici s posebnim potrebama često ne sudjeluju u njima iz različitih razloga. Najčešći je razlog njihova nesigurnost i loša slika o sebi. Ukoliko i žele sudjelovati u nekoj aktivnosti, ne usuđuju se u nju prijaviti. U našoj školi potičemo učenike, nikoga ne odbijamo iako učenik možda nema talenta za pjevanje, ples ili glumu. Svatko može pokušati i pronaći prijatelje i aktivnosti koje će ih veseliti, ispunjavati i u kojima će doživljavati lijepe, uspješne trenutke. Svaki i najmanji uspjeh nosit će u sjećanju čitavog života, a ukoliko u sjećanju ostane koji stih, pokret ili pjesma, uspjeh je to veći.

EKO PROJEKTI ŠKOLE

Tijekom posljednjih godina u našoj školi veliku pažnju posvećujemo zaštiti okoliša te razvijanju odgovornog ponašanja učenika prema okolišu. Nastojimo podići razinu ekološke svijesti i kulture učenika i osposobiti ih za aktivno sudjelovanje u očuvanju okoliša.

Prvi projekt u koji se naša škola uključila je projekt sakupljanja starih baterija tvrtke «Friš» iz Križevaca. U školi smo postavili spremnik za odlaganje starih baterija, a učenike potičemo na sakupljanje te informiramo o štetnim sastojcima za okoliš koje baterije sadrže. Bilježimo količinu prikupljenih baterija, a na kraju godine nagrađujemo najuspješnije razrede i pojedince.

Drugi projekt u koji je naša škola bila uključena je projekt: «Reciklirajte za osmijeh». Pokrenula ga je udruga Crveni nosevi koja pruža podršku i ublažava patnje bolesnim ljudima i djeci u bolnicama pomoću humora kao terapijskog sredstva.

Na ulazu u školu uredili smo i eko-kutić s panoom na kojem tijekom godine objavljujemo eko novosti, zanimljivosti i aktivnosti provedene u školi. Također, postavljen je spremnik za plastične boce. Na taj način motiviramo učenike da plastične boce ubacuju u spremnik te ih time osvježujemo o važnosti razvrstavanja otpada. Na odgovarajuća mjesta po školi postavili smo eko podsjetnike kojima se učenici upozoravaju na ekološki prihvatljivo ponašanje koje doprinosi očuvanju okoliša, a odnosi se na štednju struje i vode.

U listopadu obilježavamo Svjetski dan zaštite životinja prigodnom edukativnom radionicom «Potraga za blagom» koja se organizira tijekom posjeta naših učenika zoološkom vrtu. Cilj radionice je osvijestiti ugroženost pojedinih životinjskih vrsta zbog nemarnog postupanja ljudi prema okolišu.

U prosincu i ožujku organiziramo radionice izradu ukrasa od recikliranih materijala za učenike, roditelje i volontere. U radu koristimo i sirovu vunu, koja bi u protivnom bila odbačena, izrađujući nakit i prigodne ukrase. Reciklirali smo i stare CD-e izrađujući od njih božićne ukrase.

Svako proljeće planiramo veliku akciju prikupljanja starog papira, boca i ostalog otpada kao i ozelenjivanje, čišćenje i uređenje školskog prostora i okoliša škole. Predviđenim aktivnostima nastojimo aktivno obilježiti Dan planeta Zemlje.

Tijekom ove godine provodimo akciju «Plastične vrećice, ne hvala» kojom upozoravamo učenike na plastične vrećice kao velike zagađivače koji uzrokuju štetu okolišu i ugrožavaju životinje poput riba i ptica. Potičemo učenike da koriste platnene torbe. Na početku projekta svaki razred dobije platnenu torbu koju onda ukrašava prigodnim eko porukama.

Po količini prikupljenih plastičnih boca, baterija i novinskog papira možemo zaključiti da se svake godine sve više učenika aktivno uključuje u naše akcije te da se polako, ali sigurno podiže razina ekološke svijesti naših učenika što je i cilj ovog projekta.

Veselimo se novim eko akcijama!

PLANINARENJE

S obzirom na veliki interes naših učenika za sportom i rekreacijom u školi provodimo projekt „Planinarenja i druženja u prirodi“. Godišnje posjetimo 3-4 destinacije na Sljemenskoj transverzali.

Da bi izleti bili zanimljiviji svaki mladi planinar ima svoj Planinarski dnevnik u kojem opisuje najljepše trenutke izleta i sakuplja žigove planinarskih domova na Medvednici koji su krajnji cilj svake naše planinarske ture.

Uz zdravo pješaćenje, veselo druženje i poneku igru, osjećaj zadovoljstva i ispunjenja nakon cijelog dana na svježem zraku je nezamjenjiv. Boravak u prirodi je pomalo zarazan i stvara želju za ponovnim druženjem. Sa svakim novim izletom pokušavamo uključiti i nove učenike koji još nisu iskusili ljepotu planinarenja pa je naša planinarska grupa svaki put sve brojnija.

PROJEKT MAKSIMIR

Svi volimo putovati, obilaziti tuđe zemlje i gradove, diviti se njihovoj ljepoti i znamenitostima, a o zemlji i gradovima u kojima smo se rodili i u kojima živimo znamo jako malo. Kako bismo to ispravili krenuli smo s upoznavanjem našeg grada, točnije, s najvećim i najljepšim parkom u njemu. U projektu su sudjelovale novinarska i dramska družina, učenici radnog osposobljavanja i učenička zadruga.

Novinarska družina posjetila je park, obišla sva jezera i građevine i saznala ono najvažnije o njima. Upoznali smo se i s poviješću Maksimira, saznali po kome je dobio ime, kako se tijekom vremena pretvarao u prekrasan perivoj. Doznali smo da danas u Maksimiru živi 112 vrsta ptica, 29 vrsta leptira, 13 vrsta riba. Neke od njih smo hranili, a neke samo promatrali. Iz starih smo zapisa doznali kako su Zagrepčani u njemu uživali, odmarali se, plovili malim parobrodom i jedrilicama njegovim jezerima, a zimi, kad bi se jezera smrzla, klizali.

Sve naučeno zapisali smo u učeničkom listu „Naše kapi“, a većinu naučenog prikazali na priredbi kojom smo završili projekt. Predstavom „No stress“ željeli smo učenike potaknuti da posjete Maksimir, da se u njemu druže, bave sportom, čitaju, pa čak i uče, jer je u Maksimiru mirno, tiho i čovjek se može osloboditi sveprisutnog stresa. Na priredbu smo pozvali djelatnice parka i toga dana započinje uspješna suradnja. Svake godine sudjelujemo na Danu bioraznolikosti gdje s ostalim izlagačima izlažemo i prodajemo proizvode naše zadruge „DAR-MAR“.

PROJEKT „UPOZNAJMO HRVATSKE KNJIŽEVNIKE“

Projekt „Upoznajmo hrvatske književnike“ provodio se kroz tri školske godine od 2010./2011. do 2012./2013. Projektom je obuhvaćeno 11 razreda i oko 80 učenika.

Cilj projekta je bio da učenici na jedan drukčiji način upoznaju književnike čija djela se obrađuju na satovima hrvatskoga jezika.

U okviru projekta učenici su istraživali život, rad i djela Augusta Šenoae, Marije Jurić Zagorke i Ivane Brlić Mažuranić. Rezultate projekta učenici su prezentirali na Danima hrvatskoga jezika.

Prvi književnik, čiji smo život i rad istraživali, bio je August Šenoa. Istražujući Šenoin život posjetili smo Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu, Muzej grada Zagreba, spomenike, ulicu, pjesnikovu rodnu kuću i na kraju kuću u kojoj je Šenoa živio, radio i 1881.g. umro. Kroz naš projekt naučili smo puno o tom velikom književniku.

Drugi projekt smo posvetili našoj književnici i prvoj novinarki Mariji Jurić Zagorki. Istražujući život Marije Jurić Zagorke posjetili smo knjižnicu Marije Jurić Zagorke, njezin spomenik u Tkalčićevoj ulici, Gornji grad, Grič i Memorijalni stan M.J. Zagorke u kojem je Zagorka živjela, pisala i umrla 1957.godine.

Treći projekt je bio posvećen našoj prvoj književnici za djecu Ivani Brlić Mažuranić. Kako bi se što bolje upoznali s njezinim životom, učenici su posjetili Hrvatski povijesni muzej. Tamo smo čuli zanimljivo predavanje o Ivaninom životu, njezinoj obitelji i radu. Posjetili smo kuću u kojoj je Ivana živjela sa svojim djedom banom Ivanom Mažuranićem. Gledali smo film „U potrazi za Ivanom“. U Slavenskom Brodu smo bili dio programa „U svijetu bajki Ivane Brlić-Mažuranić“. Dramska družina je nastupila sa reperskom izvedbom poznate priče Šegrt Hlapić, a učenička zadruga „DAR-MAR“ je prodavala proizvode na temu Ivaninih bajki.

„I TO SMO MI!“

Školske godine 2013./2014. započeli smo s projektom „I to smo mi!“. Svaki mjesec na panou kod ulaza u Školu predstavljamo jednog ili više učenika kratkim tekstom i fotografijama.

Cilj je predstaviti učenike koji se ističu na raznim područjima, neovisno o uspjehu na nastavi ili na stručnoj praksi. Naime, mnogi učenici ističu se sportskim uspjesima, raznim talentima i hobijima (fotografija, crtanje i sl.), sudjelovanjem i zalaganjem u izvannastavnim aktivnostima, radu Zadruga, raznim prodajnim izložbama. Upravo smo te učenike željeli predstaviti ostalima, pohvaliti ih za ono što čine dobro ili bolje od drugih te motivirati i ostale učenike da se uključe u barem jednu od mnogobrojnih aktivnosti u školi ili nam predstave ono čime se bave u svoje slobodno vrijeme kod kuće.

ŠKOLA U SKLADU S MODERNOM TEHNOLOGIJOM

Naša škola uvijek je bila u skladu s vremenom. Tijekom rada naučili smo se razvijati i zadovoljavati potrebe modernog doba. Jedna od najvećih potreba je informatička pismenost kako učenika tako i djelatnika. Razvoj informatike, novih tehnologija i medijske kulture može se vidjeti i u našim prostorijama.

Tijekom proteklih godina nastavnici su se educirali i stjecali osnovna informatička znanja. Jedni da ponove i utvrde gradivo, a drugi da nauče nešto novo. Edukacije su obuhvaćale rad u Microsoft Office programima. U cilju poboljšanja, uveden je sustav Office 365 i SharePoint koji nastavnicima omogućava bolju povezanost, suradnju i dijeljenje sadržaja te samim time bolju funkcionalnost međusobne komunikacije nastave i ostalim djelatnostima u školi.

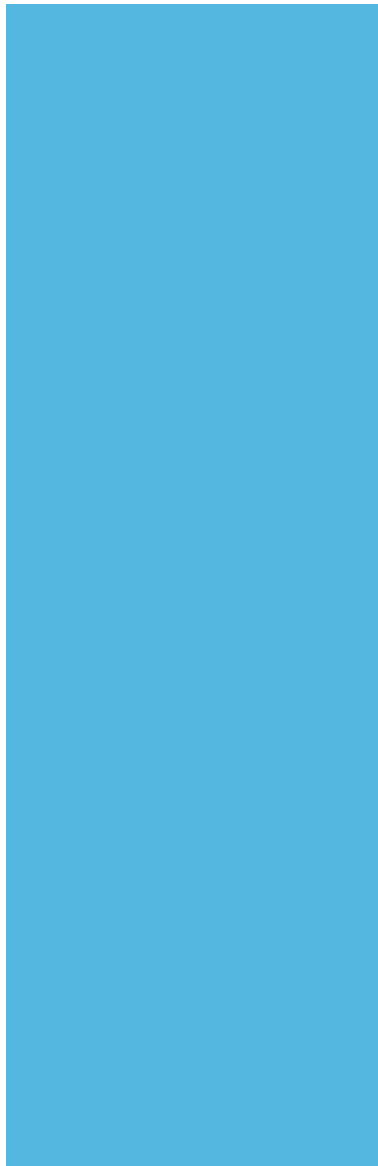
U našoj školi postoji informatika kao izvannastavna aktivnost. Na ovoj aktivnosti učenici stječu osnovna znanja koja će im biti potrebna pri zapošljavanju i daljnjem životu. Sadržaj informatičke radionice se odnosi na poznavanje osnovnih dijelova računala, rukovanje računalom, rad u Wordu i PowerPointu te siguran način korištenja interneta i društvenih mreža. S učenicima se radi kvalitetno, u manjim grupama.

Izloženost učenika velikom broju društvenih mreža potaklo nas je na upoznavanje učenika s prednostima, ali i opasnostima interneta te kako se od tih opasnosti zaštititi. Svake godine provodi se radionica o zaštiti privatnosti na Facebooku. Na radionici učenici u manjim grupama uče kako sigurnije koristiti Facebook i zaštititi svoj profil.

Unatoč nedostatnim prostornim uvjetima te nedovoljnom informatičkom opremom, možemo reći da uspješno odrađujemo informatički dio našeg posla. I djelatnicima i učenicima osiguravamo sigurniju budućnost u području informatike i medijske kulture.

DRUGI O NAMA

O CIGLENICI

zapisao: Slavko Trnka, kroničar kvarta Ciglenica

Upoznat sam s radom Vaše Škole koja je locirana u našem kvartu Ciglenica te bilježim ponešto o onom što mi je o njemu poznato.

Među nama stasaju dječica kojima je tijekom njihova odrastanja potrebna posebna skrb, u ovom ili onom obliku, pa se pojedine osobe, naročito roditelji o njima trebaju posebno starati, kako bi njihove poteškoće u razvoju za njih bile što lakše i bezbolnije. Odrastajući tako uz posebnu njegu i brigu u roditeljskom domu, dječjem vrtiću, osnovnoj školi, stasaju do dobi kada im je potrebna stručna naobrazba u srednjoškolskoj ustanovi. Mi stanovnici Mjesnog odbora Ciglenica u Gradskoj četvrti Trešnjevka – sjever, možemo biti ponosni da upravo na našem području djeluje takva ustanova - Srednja škola – Centar za odgoj i obrazovanje.

Ciglenica je kvart u kojem do 1960. godine takva ili slična ustanova nije postojala, da bi te godine njeni osnivači s plemenitim pobudama započeli obrazovati i odgajati mlade ljude da nađu dostojno mjesto u društvu i uključe se u zajednicu, tako što tijekom školovanja stječu sposobnosti, stručnost i znanja za pojedina zanimanja, koja im omogućuju životnu egzistenciju.

Ciglenica danas, sa svojim modernim i udobnim stambenim blokovima, sa svojim uređenim prometnicama, zelenim površinama i pripadajućim ustanovama je zapravo grad u gradu.

Ona Ciglenica kakvu danas ne poznajemo, se je počela razvijati negdje početkom 19. stoljeća, kada je iz zabačenog predgrađa sa malim kućicama i pripadajućim vrtovima postepeno postajala sastavni dio grada Zagreba.

Iz oskudnih povijesnih izvora se saznaje da je sredinom 18. stoljeća područje Ciglenice bilo pustopoljina nastanjena sa tek desetak obitelji koje su živjele pasivnim životom obrađujući svoju širu okućnicu. Godine 1862. Austrougarska (jer je to tada bilo njeno područje), gradi željezničku prugu Zidani most – Zagreb – Sisak i tada počinje pravo naseljavanje tog djela današnje Ciglenice uz prugu. Osim ljudi iz ruralnih područja oko grada Zagreba (kao na primjer neke obitelji iz Trnja i drugih prigradskih djelova), tu željeznicom pristižu trbuhom za kruhom i stanovnici iz područja s desne obale rijeke Sutle (Slovenci) gdje su vrlo oskudno živjeli. Za gradnju i opremanje domova bili su potrebni zanatlije, pa je među pridošlima bilo takvih koji su se bavili zidarjom, pokrivanjem krovova, ali i izradom cigli pa je za pretpostaviti da je Ciglenica i dobila ime po tome što je na tom području postojala ciglana.

Bogatih ljudi nije bilo, a djeca iz mnogih potleušica hodala su bosa da čuvaju cipelice za hladne dane. Bilo je također dosta djece kojima je bila potrebna posebna skrb kao i naobrazba, ali su na žalost bila prepuštena nestručnoj roditeljskoj skrbi, a poneka su čak bila prepuštena na milost i nemilost ulice.

Postojale su u Selskoj i Zagorskoj cesti i višekatnice, one koje su bile nastanjene smo zvali "gradske kuće", a dvije zgrade zajedno sa pripadajućim igralištem bile su obrazovne ustanove. Tako je jedna od zgrada u Zagorskoj ulici bila Osnovna škola koju su pohađali đaci od 1. do 4. razreda (danas je tu Škola za balet i ritmiku), a odmah do nje je bila zgrada (u kojoj je danas Srednja škola – Centar za odgoj i obrazovanje), u kojoj su u nekoliko razreda bili đaci koji zbog svojih posebnih potreba nisu mogli pratiti redovnu nastavu. Stanovnici Ciglenice su je nazivali "specijalna škola". Metode obrazovanja i pristup tim đacima nisu bili tako stručni kao danas da bi ti đaci mogli stjecati vještine i razvijati sposobnosti za samostalan život. Tek od 1960. godine se počinje raditi na formiranju Srednje škole i osnivanju Centra za odgoj i obrazovanje sa primjerenim stručnim kadrom i školskim programom, što ima nemjerljivi značaj, kako za kvart tako i za grad Zagreb.

Mi stanovnici Ciglenice koji smo imali prilike upoznati vrijedne stručnjake, upravu škole, na čelu s ravnateljicom gospođom Đanom Baftiri, i učenike te njihove dosege u obrazovanju, bili smo oduševljeni njihovim postignućima. Osobno sam nazočio jednom takvom susretu pa pod lijepim dojmovima pišem ovaj tekst sa željom da se što više stanovnika našeg kvarta upozna sa tako značajnom ustanovom i da, koliko god je to moguće, pripomognu njenom radu.

SURADNJA S MJESNIM ODBOROM CIGLENICA

U studenom 2014. godine, dobio sam poziv za suradnju studentica 4. godine Pravnog fakulteta - studijskog centra socijalnog rada koje su u sklopu kolegija "Socijalni rad u organiziranju zajednice" provodile istraživanje o suradnji te potrebama za suradnjom i resursima Srednje škole - Centra za odgoj i obrazovanje i drugih ustanova, institucija ili organizacija na području lokalne zajednice. S obzirom da je vijeće mjesnog odbora Ciglenica i ranije razmišljalo o modelima suradnje sa Školom, ovom pozivu sam se vrlo rado odazvao. Nakon uvodnog razgovora sa studenticom Ivom Šandor, bolje sam upoznao ciljeve istraživanja te djelomično i potrebe Škole. Unatoč malim ovlastima vijeća te nemogućnosti izravnog potpomaganja školskih programa i akcija koje Škola provodi, bilo je očito da postoji prostora za kvalitetnu suradnju Škole i vijeća mjesnog odbora Ciglenica.

Vrlo brzo uslijedili su prvi kontakti s ravnateljicom gospođom Đanom Baftiri u prostorijama mjesnog odbora, a početkom prosinca organizirali smo i radni sastanak u prostorijama Škole s predsjednikom vijeća gradske četvrti Trešnjevka – sjever Ivanom Butorcem. Upoznali smo programe škole i model radnog osposobljavanja, djelovanje učeničke zadruge "DAR-MAR" i drugih školskih grupa te obišli školsku knjigovoznicu.

S obzirom na vrlo ograničena sredstva s kojima vijeće izravno raspolaže, kao i namjenu tih sredstava, namjera Vijeća jest da se buduća suradnja ostvari prezentacijama programa Škole građanima kroz infrastrukturu mjesne samouprave, razmjenu informacija putem informativnih letaka, web stranica mjesnog odbora ili društvenih mreža kako bi djelovanje Škole bilo prepoznato u našoj lokalnoj zajednici, četvrti i Gradu. Cilj vijeća je kroz ovakve aktivnosti pomoći u socijalizaciji i društvenom životu učenika. Vijeće će nastojati stvoriti mrežu lokalnih obrtnika i poduzetnika koji bi mogli pomoći kvalitetnom uključivanju učenika prvenstveno u svijet rada ili pomoći financijski u realizaciji školskih programa odnosno projekata.

17. prosinca 2014. godine, uoči božićnih blagdana, vijeće mjesnog odbora Ciglenica organiziralo je tribinu i prigodno druženje građana i vijećnika. Tribina je organizirana kako bi se građane upoznalo s Planom malih komunalnih akcija u tekućoj godini, ali i prezentiralo prijedloge vijeća za Plan u 2015. Ovakva tribina bila je idealna prigoda da se građani upoznaju i s radom učeničke zadruge "DAR-MAR" i polaznicima radnog osposobljavanja koji djeluju pri Školi. Građani su u prvom dijelu tribine mogli razgledati i povoljno kupiti radove učenika, prigodne božićne poklone. Na samom početku nastupio je i školski zbor. Ravnateljica škole predstavila je uzvanicima rad škole, ali i upozorila na probleme s kojima se škola susreće.

Dosadašnji rad profesora i djelatnika škole, učenika pa čak i bivših učenika, koji su i dalje povezani sa Školom kroz različite projekte, dokaz su da djelatnici s mnogo ljubavi i strpljenja te izuzetnim profesionalizmom i kreativnošću obavljaju svoj posao. Čestitke svim učenicima, profesorima i djelatnicima! Hvala vam na svemu što ste dosad učinili i želim vam mnogo uspjeha u daljnjem radu!

Damir Kovačić, predsjednik vijeća mjesnog odbora Ciglenica

ŠKOLA ZA MODU I DIZAJN

Nastojeći poboljšati uvjete za provedbu praktične nastave pomoćnih krojača i pomoćnih galanterista upisanih u Srednju školu - Centar za odgoj i obrazovanje, a znajući za višak prostora u Školi za modu i dizajn (tada Školi za tekstil, kožu i dizajn), Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta je 2002. godine predložilo adaptaciju neiskorištenog prostora u Školi za modu i dizajn. Potpuno su uređeni prostori za krojačku i galanterijsku radionicu te opremljeni novim strojevima. Stvoreni su svi uvjeti za kvalitetnu provedbu praktične nastave učenika s teškoćama u razvoju. U te radionice od šk. godine 2005./2006. svaki drugi tjedan na praktičnu nastavu iz Centra dolaze budući pomoćni krojači i pomoćni galanteristi.

Od samog početka suradnje s Centrom osjetilo se obostrano zadovoljstvo - i učenika i učitelja. Učenicima je omogućena praktična nastava na suvremen način i na vrlo kvalitetnim strojevima, a i sam dolazak na praktičnu nastavu olakšan je zbog blizine škole u Zagorskoj. Stručni učitelji i suradnici s osobitim zadovoljstvom rade s učenicima te odlično surađuju s njihovom matičnom školom. Proizvodi koji nastaju u takvoj ugodnoj atmosferi i obostranom prihvaćanju, izrazito su kvalitetni i ne razlikuju se od radova ostalih učenika Škole za modu i dizajn.

Nastavnici obje škole vode iznimnu brigu o svakom učeniku, a za uzvrat dobiju maksimalno dobre rezultate, privrženost i zadovoljstvo učenika.

Ponosni smo na obostrano dobru suradnju naših dviju škola i postignute rezultate!

Kako bi se ova osobito uspješna suradnja nastavila, svakako želimo da što više učenika odabere zanimanje pomoćnog krojača ili pomoćnog galanterista te da na praktičnoj nastavi i dalje uživaju u našim radionicama koje su namijenjene samo njima.

Ravnatelj Škole za modu i dizajn

Petar Smajić, dipl. ing.

galanterijska i krojačka radionica;

učenici nose proizvode koje su izradili sa svojim nastavnicama Marijom Gašperov, Ružicom Vrančić, Mirom Halužan i Gordanom Mužinić

ravnatelj škola D. Klobučar i P. Smajić

na otvorenju radionica

CENTAR ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE TUŠKANAC

Zahvaljujem na prilici da u monografiji povodom 55 godina postojanja škole svjedočim o dugogodišnjoj uspješnoj suradnji Srednje škole - Centar za odgoj i obrazovanje i Specijalne olimpijade Hrvatske.

Natjecatelji Škole nastupali su na brojnim natjecanjima lokalnog, državnog i međunarodnog značaja sa iznimno lijepim uspjesima. Uvijek se moglo primijetiti da na natjecanja dolaze kvalitetno pripremljeni čemu, osim njihovu trudu i želji za športskim uspjehom, prvenstveno treba zahvaliti njihovim trenerima, profesorima kineziterapeutima.

Povrh toga, držim važnim istaknuti i njihovo športsko i pristojno držanje i ponašanje kojim su dostojno predstavljali svoju školu, grad i zemlju. To je možda i vrednija životna pobjeda od one na sportskom borilištu. To je svakako zasluga čitavoga kolektiva vaše škole i na tome Vam iskreno čestitam.

Svojom zahvalnošću na Vašem zajedničkom trudu i uspjehu, gledanom očima predsjednika Specijalne olimpijade Hrvatske, želio bih pridodati i osvrt gledan iz kuta ravnatelja Centra za odgoj i obrazovanje Tuškanac, dugogodišnjeg najbližeg suradnika vaše škole.

Desetljećima naši zajednički štićenici svakodnevno iz svog doma na Tuškancu putuju u školu u Zagorsku. Brojne su generacije djevojaka i mladića koje smo mukotrpnim zajedničkim trudom i stručnim i odgovornim radom doveli na prag samostalnog života i ravnopravnog uključivanja u zajednicu.

Unatoč brojnim teškoćama u kojima živimo s našim štićenicima i učenicima, usprkos više nego skromnim uvjetima u kojima radimo, možemo biti itekako ponosni na naše zajedničke uspjehe.

U čvrstoj vjeri da će učenici vaše škole i nadalje dolaziti kao pobjednici športskih, ali i školskih i životnih nadmetanja, na ponos svojih obitelji, profesora i odgajatelja, još jednom Vam čestitam na uspjesima i želim svako dobro.

Zdenko Mlakar, dipl. def.
Predsjednik Specijalne olimpijade Hrvatske
i Ravnatelj Centra za odgoj i obrazovanje Tuškanac

SPECIJALNA OLIMPIJADA HRVATSKE

Srednja škola – Centar za odgoj i obrazovanje je 1999. počela suradnju sa Specijalnom olimpijadom Hrvatske prvenstveno zbog boljitka njezinih učenika kako na sportskom tako i na zdravstveno preventivskom i drugim planovima, kvalitetno se brinući o svojim učenicima.

"Zagorska", kako je svi vole zvati zbog ulice u kojoj je smještena, je škola koja svojim učenicima nije pružala samo mogućnost obrazovanja u raznim zanimanjima, što je njih ponovno „vraćalo u život“, nego ih je kroz pripreme i nastupe na državnim natjecanjima Specijalne olimpijade Hrvatske pripremala da iskuse osjećaj pobjede, ali, što je još teže naučiti, i kako ustati nakon poraza. Malobrojni su oni koji nastupe na Olimpijskim igrama, a još je manje onih koji se vrate kao Olimpijski pobjednici. "Zagorska" pod pojmom koji podrazumijeva učenike, djelatnike i roditelje odgojila je ne mali broj Olimpijskih pobjednika i osvajača olimpijskih medalja.

Poštovana gospodo profesori, odgajate mlade kvalitetne ljude koji su osvajali medalje na Specijalnoj olimpijadi. Tim više morate biti ponosni na svoje učenike i na svoje kineziologe koji su odgojili olimpijske pobjednike. Olimpijskih pobjednika nema bez kvalitetnih drvodjelja ili bilo kojeg drugog zanimanja. Zato slaveći Olimpijske pobjednike i njihove trenere, slavite svoj mukotrpan rad koji vam možda ponekad i osporavaju. Učite od najboljih, učite od svojih učenika kako ustati nakon poraza, a oni su to uspjeli uz vašu pomoć. Ljudi vole davati savjete kako surađivati i kako poboljšati suradnju, ali dok imate ovakav tim profesora, posebno kineziologa, ne brinite, oni će iznaći rješenje kako odgajati Olimpijske pobjednike.

Kao predsjednik Športskog društva Specijalnih športova Luč moram istaknuti da se niste prestali brinuti o vašim učenicima niti nakon završetka škole, nego ste ih upućivali u naš klub na čemu vam zahvaljujemo.

S poštovanjem!

Franjo Horvat

Nacionalni direktor Specijalne olimpijade Hrvatske

UDRUGA „OZANA“ I OZANA – DNEVNI CENTAR ZA REHABILITACIJU I RADNE AKTIVNOSTI

Udruga OZANA u svom radu razvija suradnju s mnogim resornim i međuresornim subjektima, pa tako, od samog našeg osnutka blisko surađujemo sa Srednjom školom - Centrom za odgoj i obrazovanje. Mnogi od učenika te Škole su naši današnji korisnici. Tijekom svog školovanja učenici sudjeluju u kreativnim radionicama koje organiziramo, posebno u radionici obrade vune. Učitelji i učenici škole prate i posjećuju naše prezentacije, izložbe i nastupe.

Naši korisnici rado posjećuju svoju bivšu školu u Zagorskoj 14 i svoje bivše profesore kad škola organizira ili obilježava prigodne svečanosti.

Međusobna suradnja i podrška stručnjaka Srednje škole - Centra za odgoj i obrazovanje i OZANA-e je vrijedan doprinos zajedničkom poticanju u pronalaženju novih i inovativnih oblika i sadržaja aktivnosti u pružanju socijalnih usluga i podizanju kvalitete života osobama s teškoćama.

Vjera Lukavečki, ravnateljica Centra OZANA

CENTAR ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE DJECE I MLADEŽI KARLOVAC

Igra, mašta, zajedništvo, uspjeh osnovna su načela rada svake učeničke zadruge. Te osobine uvelike krase rad zadrugara učeničke zadruge DAR - MAR. Obilje maštovitih i praktičnih proizvoda nastaju aktivnošću vrijednih ruku koje daju sve od sebe da pokažu svoje kvalitete okruženju u kojem žive. Ponosno prezentirajući svoje radove, kreativnošću iznenađuju posjetitelje na brojnim prodajnim izložbama na kojima sudjeluju. Osmijeh na licu zadrugara dok ponosno pokazuju svoje proizvode najbolji je dokaz samopouzdanja i sigurnosti u vlastitu sposobnost uključivanja u svakodnevni život. Sve to odvija se pod budnim i poticajnim pokroviteljstvom voditeljica zadruge. Vedre i nasmijane, uvijek spremne na realizaciju nove ideje, učenje i druženje, svojim pozitivnim duhom oplemenjuju svaku aktivnost i prigodu. Upoznavši njih, naučila sam kako učenička zadruga postaje uspješna!

Đurđa Guštin, dipl. def.- učitelj mentor

UDRUGA DRAGOVOLJACA I VETERANA DOMOVINSKOG RATA REPUBLIKE HRVATSKE – PODRUŽNICA GRADA ZAGREBA

Početak suradnje Udruge dragovoljaca i veterana Domovinskog rata RH, Podružnica Grada Zagreba (UDVDR RH, PGZ) s vašom Školom rezultat je praćenja događanja na braniteljskoj sceni. Odmah nakon prvih kontakata odlučili smo započeti s pripremama provedbe projekta i prilagoditi ga specifičnim potrebama vaših učenika.

Suradnja Škole i Udruge najbolje se može prikazati kroz proces prezentacije, odnosno interaktivne komunikacije s učenicima završnih razreda na temu Domovinskog rata. Kroz trogodišnju suradnju poboljšali smo prezentacijski dio i učinili ga zanimljivijim uvažavajući prijedloge rukovodstva Škole kako bi što kvalitetnije poticali pažnju, koncentraciju i motivaciju učenika na proces učenja o Domovinskom ratu. Iz mojeg osobnog iskustva i iskustava mojih kolega prezentatora, postigli smo vrlo veliki uspjeh. Ovu tvrdnju temeljim na osnovu razgovora s učenicima i nastavnicima nakon prezentacija.

Daljnja suradnja naše Udruge sa Školom je obećavajuća. Sukladno procjenama rukovodstva Škole spremni smo i na dodatne razgovore ili radionice s učenicima na temu Domovinskog rata (negativnim stranama rata za sve sudionike) i nenasilja. Preporučio bih ovu Školu kao moguću ogledno-eksperimentalnu ustanovu za pripreme kurikula Građanskog odgoja i uvođenje Domovinskog rata kao uključivog dijela, a za potrebe škola i ustanova za učenike s teškoćama u RH.

Predsjednik UDVDR RH, PGZ
Bruno Čavić, umirovljeni pukovnik

CRVENI KRIŽ ZAGREB

Crveni križ Zagreba pokrenuo je Program prve pomoći za učenike osnovnih i srednjih škola prije 15 godina. Učenici Srednje škole - Centar za odgoj i obrazovanje od samog su početka uključeni u provedbu toga, ali i drugih programa Crvenog križa.

Uz školskog povjerenika Crvenog križa Davora Lukačevića, programi Crvenog križa se bez zadržke i poteškoća provode u ovoj školi. Motivirati učenike za aktivnosti koje nisu obavezne nije jednostavno, posebno u posljednje vrijeme kada društvo (prema mišljenju mnogih) gubi temeljne moralne vrijednosti.

Unatoč specifičnostima učenika, oni na natjecanjima postižu dobre rezultate.

Da biste se bavili prvom pomoći prvenstveno morate biti čovjek spreman na trenutak zaboraviti na sebe i predati se brizi za drugoga. Natjecanja i vježbe možda nisu realnost, ali su jako dobra vježba, trening i način izgradnje mladih ljudi u brižne, suosjećajne i nesebične građane.

Ovi učenici možda nemaju sigurnost, samopouzdanje i koncentraciju kao ostali, ali zahvaljujući dobroj suradnji učenika, povjerenika škole, volontera i djelatnika Crvenog križa, dodatnim pojašnjenjima, motivacijom i upornim vježbama ti učenici dokazuju kako se sve može postići. Zadovoljstvo mi je surađivati s ovom ustanovom. Vjerujem da se ova suradnja neće prekinuti i da će se proširiti na dobrobit svih nas u budućnosti.

Za kraj, želim završiti jednom izrekom koja opisuje Vaše učenike: „Izvor naše sreće je u subjektivnim osobinama: plemenitom karakteru, poduzetnom duhu, sretnom temperamentu, vedrom umu i zdravom tijelu.“

Želim Vam/nam sretnih još 55 godina!

Vladimira Čivrag

OSJEĆAJ SREĆE JE U NAMA

Suradnja Javne ustanove „Maksimir“ i Srednje škole - Centar za odgoj i obrazovanje samo je jedna od aktivnosti koja je nastala sasvim spontano i prirodno. Raduje jer doprinosi kvaliteti života djece i mladih s teškoćama u razvoju, a njihova kreativnost i genijalnost dostupna je milijunima posjetitelja koji godišnje posjete park Maksimir. Osjećaj sreće je u nama i u malim stvarima, a upravo ova djeca svojom toplinom, otvorenosću, vrijednim radom, odnosom prema radu, veseljem i kreativnošću ukazuju na najvažnije vrijednosti života koje mi ostali često zanemarujemo. Stečena iskustva sudjelovanjem u obilježavanju datuma važnih za zaštitu prirode i promociju parka Maksimir osigurava interakciju svih sudionika kroz socijalnu komunikaciju, uključujući djecu u rad zajednice. Želja nam je da naša suradnja bude poticaj drugim suradnjama koje će pokrenuti nove izazove, ali i omogućiti im da dođu do različitih spoznaja i zadovoljstava.

mr.sc. Nika Dolenc, dipl.oec.
voditeljica informativnog centra
Javna Ustanova „Maksimir“

SIRIUS – CENTAR ZA PSIHOLOŠKO SAVJETOVANJE

Sirius – Centar za psihološko savjetovanje, edukaciju i istraživanje započeo je suradnju sa Srednjom školom – Centrom za odgoj i obrazovanje 2012. godine predavanjem za roditelje učenika škole na temu razvoja roditeljskih kompetencija i odnosa unutar obitelji. Bila je to prilika da se djelatnici Siriusa i Škole međusobno upoznaju i procijene postoji li mogućnost suradnje koja bi pridonijela unapređenju kvalitete rada i obogaćenju sadržaja koje škola pruža svojim učenicima i njihovim roditeljima. Nastavak suradnje je uslijedio kroz prijavu projekata koji su usmjereni suzbijanju nasilja i ovisničkog ponašanja kod mladih. Partnerski odnos, u svim dijelovima procesa razrade i realizacije projekta, omogućio je kreiranje upravo onih sadržaja koje škola prepoznaje kao nedostatne i poželjne. S vremenom se i znatan broj volontera, studenata društveno-humanističkih fakulteta uključio u aktivnosti kroz osiguravanje mentorske podrške dijelu učenika. Osim aktivnosti namijenjenih učenicima i njihovim roditeljima, osmišljene su i aktivnosti prilagođene potrebama nastavnog osoblja (supervizija, radionice na teme bitne za unapređenje kvalitete rada profesora i slično).

Kada bismo suradnju sa Srednjom školom – Centrom za odgoj i obrazovanje ocjenjivali u rasponu školskih ocjena, onda bi to bila čista petica. Jasnim izražavanjem svojih potreba i očekivanja uvelike olakšavaju međusobnu suradnju i čine rad na pružanju psiho-socijalne pomoći mladima i njihovim roditeljima kvalitetnijim. Organizacije civilnog društva, kojima pripada i Sirius, u mogućnosti su ponuditi psiho-socijalne sadržaje koji će upotpuniti djelovanje škole i pridonijeti uspješnijem ispunjavanju njene odgojno-obrazovne funkcije. Međutim, bez odgovarajuće potpore djelatnika škole i njihove spremnosti za sudjelovanjem u novim i dodatnim sadržajima, takvo djelovanje ne može uroditi odgovarajućim rezultatima.

Ova suradnja je obogatila i unaprijedila i rad djelatnika i suradnika Siriusa. Možemo reći da je dovela do procesa međusobnog učenja, prilagođavanja potrebama škole i pronalaženja najboljih načina da se na njih odgovori. Veselimo se nastavku zajedničkog rada koji je obilježen otvorenošću i iskrenošću u profesionalnim odnosima i zajedničkom usmjerenošću na dobrobit učenika koji pohađaju ovu školu.

Mirela Miharija, voditeljica centra Sirius

PRIRODOSLOVNA ŠKOLA VLADIMIRA PRELOGA

Naša suradnja sa Srednjom školom - Centar za odgoj i obrazovanje započela je 2013. godine kada smo prvi put sudjelovali na božićnoj radionici. Izrađivali smo prigodne ukrase, a prihod je bio namijenjen poboljšanju učeničkog standarda. Na radionicama su nas vrlo lijepo dočekali – počastili su nas raznim slasticama kako bi naš boravak ondje bio što ugodniji. Osim toga, učenici i profesori su nas iznenadili svojom susretljivošću i simpatičnošću. Bilo nam je lijepo što su svi tijekom radionice bili nasmijani, opušteni i raspoloženi, što je doprinijelo ionako odličnoj atmosferi.

Kako nam se ta radionica jako sviđjela, rado smo prihvatili poziv na iduću. Na posljednjoj božićnoj radionici dobre atmosfere, kao i inače, nije nedostajalo. Osim što smo se dobro zabavili, naučili smo nove tehnike izrade božićnih ukrasa, a neke od njih smo prodavali na božićnom sajmu u našoj školi, Prirodoslovnoj školi Vladimira Preloga.

Vrlo smo zahvalni što nas se SŠ-CZOO često sjeti i voli surađivati s nama jer se mi jednako tako radujemo budućim susretima. Drago nam je što su nas tako lijepo prihvatili i sretni smo što su nam omogućili da uspijemo u onome u čemu kao mladi volonteri najviše težimo – poslije ovog života ne ostaje ono što smo sakupili, već ono što smo dali.

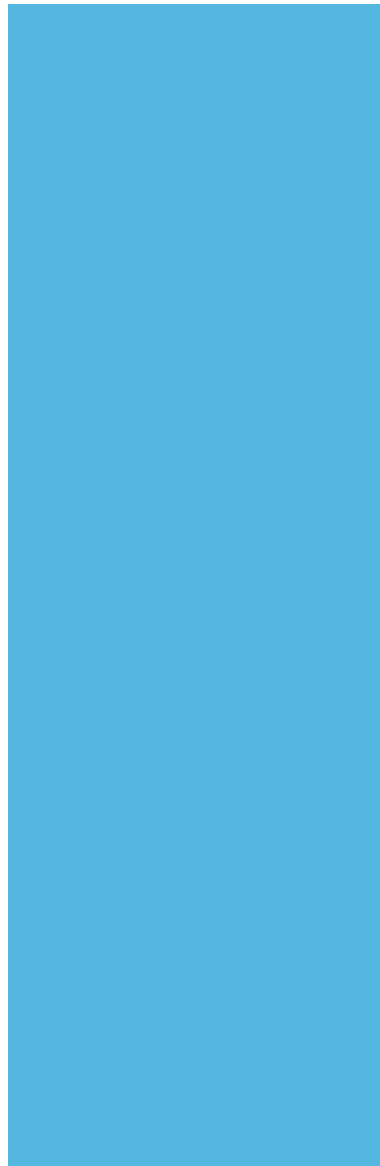

Na slici (slijeva) Patricija Marelja, Tina Klarin i Iris Delić na prvoj božićnoj radionici

Patricija Marelja i Iris Delić
(učenice 2.C razreda prirodoslovne gimnazije)

STRUČNO-ZNANSTVENA SURADNJA

EDUKACIJSKO-REHABILITACIJSKI FAKULTET

Moja je suradnja sa Srednjom školom – Centrom za odgoj i obrazovanje Zagreb doista dugogodišnja, još od vremena kada je nastavni kolegij studijskog programa Rehabilitacija na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, koji obuhvaća teme vezane uz profesionalno usmjeravanje, osposobljavanje za produktivni rad i zapošljavanje osoba s invaliditetom, nosio prof.dr.sc.Josip Rački, a naročito od trenutka kada sam osobno prije 14 godina preuzela taj kolegij. Ipak, prvi put posjetila sam školu još davnih 80-tih godina (prošlog stoljeća) kao studentica Općeg smjera tadašnjeg Fakulteta za defektologiju. Moram reći da se tijekom ovih 30-tak godina mnogo toga u školi promijenilo, razvilo i unaprijedilo, no jedno je ostalo isto: visoka profesionalnost djelatnika škole i topla, gotovo kućna, iako ponekad užurbana, ali uvijek jako radna atmosfera i zadovoljan žamor učenika. Osobno sam se u Školi uvijek osjećala dobrodošlom, a taj moj dojam dijele i generacije studenata koje su u Školi svjedočile izuzetno kvalitetnom, posebnom strukovnom obrazovanju učenika. Nije prošla akademska godina a da nisam dovela studente u Školu, nekad u okviru dodiplomskog studija i kolegija Profesionalna rehabilitacija, a od 2005. godine po uvođenju bolonjskog procesa u visoko obrazovanje u našoj zemlji, u okviru diplomskog studija i kolegija Zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Primarni povod naših posjeta bio je jedinstvenost Škole u djelatnosti praćenja učenika nakon završenog obrazovanja, ali i njihova priprema za završetak školovanja i obveze koje ih pritom očekuju, što je vrlo vrijedan primjer tranzicijskog programa. Djelatnici škole uvijek su jednaku pozornost pridavali razvoju radnih kao i radno-socijalnih vještina i sposobnosti svojih učenika. Ovo potonje je izuzetno značajno jer rezultati brojnih istraživanja pokazuju da je, ako je razvijena ona profesionalna, upravo socijalna kompetentnost presudna u zasnivanju i zadržavanju zaposlenja kod osoba s invaliditetom, posebice osoba s intelektualnim teškoćama. Ipak, primjerena priprema učenika za rad i samostalan život nije bilo jedino čemu su djelatnici Škole mogli poučiti moje studente. Tu je također izuzetno kvalitetno organizirana, realizirana i praćena stručna praksa učenika, veoma kvalitetno realiziran program radnog osposobljavanja učenika, niz korisnih i poticajnih slobodnih aktivnosti i projekata koji učenicima omogućavaju razvoj interesa i svrhovito korištenje slobodnog vremena, a u zadnje vrijeme i savjetovalište za učenike.

Uopćeno, rad škole, aktivnosti koje nudi i način na koji ih djelatnici škole i učenici zajednički realiziraju, vrijedan su primjer dobre prakse srednjoškolskog obrazovanja u Republici Hrvatskoj. I stoga vjerujem da će Škola još dugo, dugo ugošćavati generacije znatiželjnih studenata te i dalje biti značajna karika u dosizanju studijskim programima zacrtanih ishoda učenja budućih edukacijskih rehabilitatora.

prof. dr. sc. Lelia Kiš-Glavaš

ODSJEK ZA PEDAGOGIJU FILOZOFSKOGA FAKULTETA

Razmišljam kako je zapravo vrlo lako započeti pisati osvrt na ustanovu kao što je Vaša. Istovremeno vrlo neuobičajeno ostvaren, ali i spontan, jednostavan i prije svega uspješan. Kako je započeo... Naime, kao posljedodoktorandica na Odsjeku za pedagogiju Filozofskoga fakulteta u Zagrebu zadužena sam za izvođenje seminara iz nekoliko kolegija. Između ostaloga, i za seminare iz kolegija koji se bavi uvodom u rad s učenicima s teškoćama u razvoju iz primarno pedagoške perspektive (težište na usvajanju pojmovno-kategorijalnoga aparata te osnovne zakonske regulative i pravilnika u radu s učenicima s teškoćama u razvoju).

S obzirom da je gospođa Baftiri ravnateljica Srednje škole – Centra za odgoj i obrazovanje gdje, osim primarno intelektualnih teškoća u razvoju, ima i određeni broj učenika s ADHD poremećajem, ova su mi se otvorena vrata iz perspektive tematiziranja različitih kategorija teškoća učinila utoliko boljima. Prilikom posjeta Školi s manjom grupom studenata treće godine studija pedagogije bilo mi je izuzetno drago uz ravnateljicu ondje vidjeti i pedagoginju, gospođu Tamaru Štimac. Spretno, ciljano i timski uigrano, kroz kraća izlaganja, predstavile su nam rad škole, funkcioniranje upisa kao i organizaciju nastave i pedagoškoga rada te, što je najvažnije, dale potpunu slobodu kako meni tako i mojim studentima da vrlo otvoreno postavljamo i problematiziramo sva otvorena pitanja. Uspješnost susreta vjerojatno ću najbolje dočarati činjenicom da se u ovu ustanovu te akademske godine želio vratiti najveći broj studenata kako bi u suradnji sa stručnom službom izvršili dodatnu obvezu za potrebe kolegija, izradu studije slučaja. I na ovu su molbu gospođa Baftiri i gospođa Štimac spremno pristale na čemu im iskreno zahvaljujem i cijenim svaku sekundu njihovoga izdvojenog vremena.

Osim željenoga smjera razgovora, ondje smo svaki put (suradnja se na naše zadovoljstvo nastavila i u svakome sljedećem semestru) osim vrlo konkretnoga profesionalnog doprinosa, dobivali i puno više: srdačan doček gospođa čistačica, osmijehe i spremnost na razgovor nastavnika kako na hodnicima, tako i u učionicama kao i interes učenika. Imam potrebu još se jednom osvrnuti na izrazitu profesionalnu predanost gospođe Baftiri i gospođe Štimac, kao i osobnu dimenziju involviranosti i topline zbog čega bih se vrlo rado osobno založila da škola jednoga dana dobije status vježbaonice Odsjeka za pedagogiju kako bi se veliki angažman ovih dviju osoba prilikom primanja naših studenata barem tako nagradio. Neovisno što se može činiti da smo prilikom suradnje sa školom pa tako i u ovome osvrtu isključivo bili usmjereni na članice stručnoga tima, ovakav način pohvale kvaliteti istoga itekako mnogo govori i o cjelokupnoj ustanovi na čijemu su čelu. Vjerujem da će i naša perspektiva svakako doprinijeti senzibilizaciji drugih za problematiku osoba s intelektualnim teškoćama te promociji Vaše ustanove zbog čega sa zadovoljstvom pišem ovaj kratki tekst.

S obzirom na motiv pisanja, obljetnicu 55 godina od osnutka ustanove koju proslavljate u svibnju ove godine, osvrt ću završiti na sljedeći način: osim izvrsnih ocjena studentskih seminara koji su nastali velikim dijelom i na temelju posjeta Vašoj ustanovi, na našu me suradnju uvijek iznova podsjeća i još jedna konkretna uspomena: držač za papire koje su mi poklonili učenici i nastavnici aktivni u učeničkoj zadruzi „DAR-MAR“. Neka upravo on bude lijep simbol divne mjere profesionalnoga i osobnoga kontakta koji negujete, a po kojoj Vas prije svega pamtimo. Želimo Vam svako dobro i puno uspjeha u budućem radu!

dr.sc. Ana Blažević Simić

AGENCIJE ZA STRUKOVNO OBRAZOVANJE I OBRAZOVANJE ODRASLIH

Srednja škola-Centar za odgoj i obrazovanje na čelu s ravnateljicom gospođom Đanom Baftiri ostvaruje višegodišnju uspješnu suradnju s Agencijom za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih u području osposobljavanja strukovnih nastavnika za rad s učenicima s teškoćama.

Uz suglasnost Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, 2012. godine imenovali smo profesoricu Gordanu Vuletić voditeljicom međužupanijskog stručnog vijeća nastavnika u radu s učenicima s teškoćama. Od navedene godine do danas, Srednja škola-Centar za odgoj i obrazovanje bila je domaćin šest stručnih skupova, na kojima je sudjelovalo oko 280 strukovnih nastavnika. Svi stručni skupovi ocijenjeni su najvišim ocjenama. Početkom ove školske godine profesorica Vuletić ponovno je imenovana voditeljicom međužupanijskog stručnog vijeća. Uspješna suradnja između stručnjaka Srednje škole-Centra za odgoj i obrazovanje i strukovnih nastavnika koji sudjeluju na edukacijama, primjer je dobrog umrežavanja te izvrsne razmjene iskustva.

Učenici Srednje škole-Centra za odgoj i obrazovanje redoviti su sudionici državnih smotra u organizaciji Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih. Svake godine izuzetno uspješno prezentiraju učeničke radove, stečeno strukovno znanje i vještine te primjere dobre prakse svojih mentora.

Srednja škola Centar za odgoj i obrazovanje osposobljava učenike za strukovna zanimanja iz obrazovnih sektora: Strojstvo, brodogradnja i metalurgija; Tekstil i koža; Grafička i audiovizualna tehnologija; Poljoprivreda, prehrana i veterina te Turizam i ugostiteljstvo. Zajednički cilj svih zaposlenika je omogućiti učenicima stjecanje temeljnih i strukovnih kompetencija za dobivanje kvalifikacija potrebnih tržištu rada te ih osposobiti za cjeloživotno učenje. Ravnateljica Đana Baftiri sa svojim suradnicima ulaže velike napore u razvoj i osiguranje kvalitete postojećeg sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja učenika u Školi.

Čestitamo svim sadašnjim i bivšim učenicima te zaposlenicima Škole 55. godišnjicu. Želimo Vam još puno godina kvalitetnog učenja, primjene i razvoja te zadovoljnih i uspješnih generacija učenika.

Vlatka Klašnja, dipl. ing.
Viša stručna savjetnica
Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih

MEĐUŽUPANIJSKO STRUČNO VIJEĆE AGENCIJE ZA STRUKOVNO OBRAZOVANJE I OBRAZOVANJE ODRASLIH

U našoj školi se nalazi sjedište Međužupanijskog stručnog vijeća za nastavnike koji rade s učenicima s teškoćama u razvoju za Zagrebačku, Krapinsko-zagorsku, Sisačko-moslavačku, Varaždinsku, Koprivničko-križevačku, Bjelovarsko-bilogorsku i Međimursku županiju te Grad Zagreb. Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih donijela je 26. listopada 2012. odluku o imenovanju Gordane Vuletić, prof. voditeljicom Vijeća. Do sada smo održali čitav niz predavanja u okviru rada Vijeća, a većina predavača su bili profesori naše škole:

1. Problemi u ponašanju učenika srednje škole održanog, 21.2.2013., predavači: Maja Postoglu, defektolog, socijalni pedagog, Tamara Berić- Blažić, prof. defektolog, broj sudionika: 37
2. Učenici s intelektualnim teškoćama u srednjoj školi (predavanje radionice: hrvatski jezik, matematika, strukovni sadržaji) održanog , 24. 4. 2013., predavači: Tamara Štimac, prof, Anita Gabrić, prof, Dunja Belošević- Buden, prof., Petra Međimorec Grgurić, prof. mentor, broj sudionika: 43
3. Elementi i oblici praćenja i vrednovanja učenika s teškoćama održanog, 28.11.2013., predavači: Tamara Štimac, prof, Tamara Berić- Blažić, prof., broj sudionika: 80
4. Oblici podrške učenicima s teškoćama integriranim u redovne strukovne škole i njihovim roditeljima održanog, 29.4.2014., predavači: Petra Međimorec Grgurić, prof.mentor i mr. sc. Đana Baftiri, broj sudionika: 45
5. Odstupanja u psihičkom razvoju adolescenata s intelektualnim teškoćama, specifičnim teškoćama u učenju, ADHD poremećajem i poremećajima u ponašanju, 5.11.2014., predavač: Vlatka Boričević-Maršanić, ravnateljica Psihijatrijske bolnice za djecu i mladež, Zagreb, Kukuljevićeva 11, broj sudionika: 56

Za sve navedene skupove sudionici su pokazali veliko zanimanje te naveli potrebu za daljnjim održavanjem istih radi razmjene iskustava i posebno prikazima primjera dobre prakse. Većina sudionika skupa istaknula je da su sadržaji predavanja i radionice primjenjivi u praksi i zanimljivi.

U svrhu promoviranja primjera dobre prakse rada nastavnika u pojedinim školama u radu s učenicima s teškoćama u razvoju uveli smo predstavljanje njihovog rada u cilju jačanja svih sudionika u strukovnom obrazovanju spomenutih učenika.

Gordana Vuletić, prof.

STRUČNI SKUPOVI U NAŠOJ ŠKOLI

Kao jedna od vodećih ustanova u Republici Hrvatskoj na području strukovnog obrazovanja učenika s intelektualnim teškoćama, iskustvom i stručnošću svojih djelatnika Srednja škola – Centar za odgoj i obrazovanje sudjeluje u stručnom usavršavanju nastavnika, stručnih učitelja, stručnih suradnika osnovnih i srednjih škola različitih profila, liječnika školske medicine, socijalnih radnika i odgajatelja u učeničkim domovima.

U organizaciji Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, a na inicijativu naše škole, 24. siječnja 2013. godine u Srednjoj školi – Centru za odgoj i obrazovanje, Zagreb, Zagorska 14, održan je stručni skup pod nazivom: **„Suvremene metode strukovnog obrazovanja učenika s teškoćama“**. Na skupu je sudjelovalo 73 nastavnika i stručnih suradnika iz 29 srednjih strukovnih škola i centara za odgoj i obrazovanje te obrtnici i poslodavci naučnika. Predavači su bili stručnjaci Srednje škole – Centra za odgoj i obrazovanje, koji imaju višegodišnje radno iskustvo u strukovnom obrazovanju učenika s teškoćama. Cilj skupa bio je povećati kompetencije nastavnika i stručnih učitelja u suvremenom planiranju i provedbi teorijske strukovne nastave, vježbi i praktične nastave u skladu sa zakonodavstvom povezanim s pravima učenika s teškoćama te informirati ih o mogućim financijskim olakšicama i drugim potporama za poslodavce naučnika s teškoćama u razvoju.

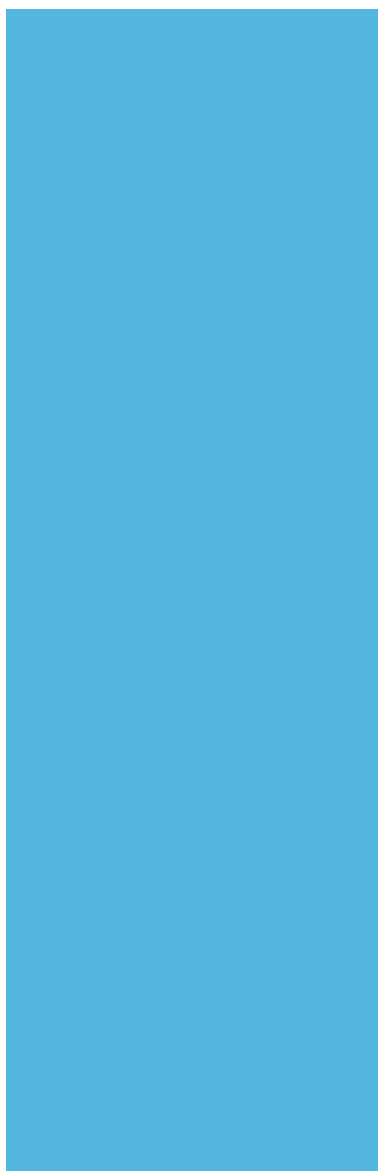
U suorganizaciji Psihijatrijske bolnice za djecu i mladež, Kukuljevićeva 11, Zagreb, i naše škole, 20. veljače 2015. te u dodatnom terminu, zbog iznimnog interesa, 6. ožujka 2015. u prostorima škole održan je stručni skup na temu: **„Učenici s psihičkim i intelektualnim teškoćama u razvoju – interdisciplinarna suradnja i podrška djeci i roditeljima“**. Skupu je nazočilo u oba termina ukupno 200-tinjak stručnjaka različitih profila koji rade s učenicima s teškoćama u razvoju i njihovim roditeljima. Predavači su bili dječji i adolescentni psihijatri i stručnjaci edukacijsko-rehabilitacijskog profila. Cilj ovog stručnog skupa bio je upoznati sudionike različitih profila s najčešćim psihičkim poremećajima djece i mladih koji dovode do teškoća u školovanju, oblicima podrške i vrstama primjerenih programa odgoja i obrazovanja na koje učenici imaju pravo tijekom svog školovanja te osvijestiti neophodnost interdisciplinarne suradnje. Roditelji učenika s teškoćama u razvoju također trebaju trajnu i cjelovitu stručnu podršku pri čemu bi značajnu ulogu trebali imati organizirani oblici suradnje između škole, zdravstvenih ustanova, CZSS i obitelji.

Edukacijsko-rehabilitacijska podrška redovitom sustavu odgoja i obrazovanja u obliku organizacije stručnih usavršavanja je neophodna, kako bi se omogućilo ostvarivanje potrebnih preduvjeta za kvalitetnu edukacijsku inkluziju učenika s teškoćama u razvoju.

Petra Međimorec Grgurić,
prof. defektolog mentor

RIJEČ RODITELJA, UČENIKA I BIVŠIH DJELATNIKA

MOJA ŠKOLA

Odjel radnog osposobljavanja meni puno znači jer imamo profesore koji brinu o nama kao o svojoj djeci. Naša razrednica trudi se da nam bude zabavno i ugodno. Najljepša uspomena mi je kada smo izrađivali božićnu čestitku od sto metara. Sve što radimo u radnom osposobljavanju mene jako veseli i puno mi znači.

Ana Trajkovski

MOJA BIVŠA ŠKOLA

Zovem se Sabina. Prošle godine završila sam program radnog osposobljavanja. Dok sam se školovala za pomoćnog krojača svi profesori su mi pomagali, a na praksi mi je bilo lijepo. U radnom osposobljavanju sam uživala raditi nadstolnjake i predmete od gline. Moji radovi bili su izlagani na izložbama. Rado sam sudjelovala i u radu dramske družine i nastupala na priredbama u školi.

Bilo mi je lijepo družiti se sa svima. „Zagorska“ mi je najdraža škola i drago mi je da slavi 55 godina. Hvala svima na podršci i razumijevanju i nemojte me zaboraviti!
Hvala svima i sve vas jako volim!

Sabina Perić

ZAGORSKA KAKO JE SE SJEĆAM

Moj prvi susret sa školom bio je na dan upisa. U tom sam trenutku bila uzbuđena i mnoga su mi pitanja prolazila glavom. Pribojavala sam se da ću biti odbačena od strane vršnjaka, ali dogodilo se upravo suprotno. U školi sam pronašla dobre prijatelje, ali i profesore koji su bili srdačni, ljubazni i uvijek spremni pomoći. Zahvaljujući profesorima stvorila sam novu, ljepšu sliku o školi, jer profesori su uvijek bili puni razumijevanja, pružali su nam potporu u onome što smo radili, ohrabivali nas da idemo dalje, da vjerujemo u sebe i svoje sposobnosti. Prenijeli su nam svoje znanje, a kad nam je bilo teško bodrili bi nas i pomagali.

U školi nam se pružala mogućnost bavljenja mnogim slobodnim aktivnostima. Skoro su me sve privlačile pa sam sudjelovala u novinarskoj i dramskoj družini, pjevala u zboru, takmičila se u pružanju prve pomoći, u zadrugi izrađivala razne figurice od gline. S novinarskom družinom posjetili smo razna mjesta o kojima smo pisali članke. Intervjuirali smo mnoge zanimljive goste koji su posjećivali školu, ali i učenike koji su sudjelovali na različitim takmičenjima, smotrama i predstavama. Kroz intervjuje smo bolje upoznavali naše nastavnike i saznavali mnoge zanimljivosti iz njihova života. U dramskoj sam se družini odlično zabavljala na probama i osjetila uzbuđenje na našim premijerama i nastupima. Nastupili smo i na Lidranu gdje smo postigli lijep uspjeh.

U ovoj sam školi zaista blistala od sreće i veselja, osjetila ljubav i prijateljstvo. Ne znam bih li u nekoj drugoj školi izrasla u osobu kakva sam sada. Zahvalna sam svim profesorima koji su mi pomogli i podržavali me u svemu i koji su mi svojim primjerom i savjetom pokazali kako dalje.

Alma i Pašana Šečić
Maturirale šk. god. 2012/13.

RADEĆI S LJUBAVLJU

Naviru sjećanja... 2003. Trenutak odluke. Odlazim u mirovinu nakon 38 godina radnog staža. No to je samo fizički odlazak. Ta nevidljiva moć povezanosti i pripadnosti je trajna.

Svaki dolazak u zgradu škole – našu „staricu“ budi sjećanja svakodnevice tih 38 godina. Moje emocije i veza trajno su prisutne, bez obzira na 12-godišnji status umirovljenosti. Svaki dolazak u školu evocira slike doživljenog – u razredu, hodnicima, zbornom pjevanju, nastupima i dječjoj sreći zbog uspjeha u tim trenucima. Radeći s ljubavlju, trajno se iznalazi oblik, sredstvo i metoda za postizanje rezultata. Koristila se glazba, pjesma, instrumenti. Radeći u nižim razredima bila je svakodnevno prisutna u čitanju, relaksaciji i spontanim reakcijama djece.

U srednjoj školi vodila sam školski pjevački zbor. Svaki sat sam nastojala da djeca osjete zadovoljstvo zajedništva – radi se za uspješno izvođenje. Doživljaj je bio promatrati ta sretna lica i ponos na pozornicama škole, Lisinskog i drugih.

Tako su se nizale generacije i bujalo je zadovoljstvo. A ja – otišla sam sa sjećanjima i životnim ispunjenjem. To je bogatstvo i moć trajnih emocija i veza s našom voljenom „staricom“.

Olga Radovančević, profesorica u mirovini

RIJEČ RODITELJA

Moj sin David ima Asperger sindrom (poremećaj koji spada u spektar autizma). Karakterizira ga znatno oštećenje socijalog i radnog funkcioniranja, izrazito oštećenje komunikacije, otežano uspostavljanje odnosa s vršnjacima koji bi bili primjereni razvojnog stupnju. Sa druge strane David je izuzetno pristojan i topao mladić, koji ima fotografsko pamćenje, beskrajnu želju za učenjem (koje ne može praktično upotrijebiti), razvijen apsolutni sluh, veliku želju za pomaganjem i druženjem koje teško uspostavlja bez pomoći.

Osnovnu školu je završio sa odličnim uspjehom i bili smo u velikoj dilemi koju srednju školu upisati. Pošto je David nesamostalan, bila sam u velikom strahu od mogućeg bulinga koji se učestalo događa djeci sa Aspergerom i usljed netolerancije na stres otvara mogućnost bijega u autizam. Odlučila sam se za Centar za odgoj i obrazovanje nakon opširnog razgovora sa stručnom službom škole. Upisali smo program za pomoćnog knjigovežu.

David sada ide u treći razred. Jako voli svoju školu koja mu pruža, osim obrazovanja, suport, zabavu, izlete, druženje, razumijevanje, razvio je samopouzdanje, na praksi je izvježbao određene motoričke funkcije koje su mu bile problematične. Pošto je uvijek u pratnji roditelja, izuzetno puno mu znače izleti sa školom, a ja ga mogu svugdje pustiti pošto imam puno povjerenje u nastavnike i asistenta koji ih vode u malim grupama, dobro poznaju djecu i znaju sve informacije o kojima treba voditi brigu da ne bi došlo do problema.

Škola organizira svake godine natjecanje u pjevanju karaoka, David je prošle godine pobijedio, To mu je značajno podiglo samopouzdanje. Pjevao je pjesmu „Ja volim samo sebe“ od grupe Psihomodo pop, a škola mu je omogućila da je otpjeva s pjevačem te grupe pozvavši Davora Gopca. David je nosio najdužu božićnu čestitku, bio u posjetama muzejima, išao sa školom u kino i kazalište, šetnje po gradu i Maksimiru, išao na izlet u Crikvenicu, redovno sudjeluje u prodajnim izložbama koje škola često organizira, bio je u posjetu Hrvatskom Saboru. Ovu školsku godinu je uključen u program produženog stručnog postupka u sklopu kojeg se druži sa vršnjacima, vježba zadaće, uči izrađivati različite ukrase, igra igrice (bingo, čovječe ne ljuti se), igrice na kompjuteru itd.

Ovim putem želim zahvaliti školi što je omogućila mom Davidu da sretno provede svoje srednjoškolske dane, da doživi školu kao svoj drugi dom i da uživa u najljepšem periodu života! Veliko hvala!

Željka Smolić, mama

MOJE VELIKO-MALO DIJETE

Odgajati dijete, pomoći mu da se svakodnevno snalazi, da raste zadovoljno, da napreduje, da voli svoj dom i ima prijatelje... Svi kažu da to može samo roditelj, ali našoj djeci u odrastanju nismo dovoljni samo mi roditelji.

Oni traže i trebaju mnogo više strpljenja, vremena, dobronamjernih razgovora i stručnih mirnih reakcija, i svega onoga što mi roditelji ne znamo niti im možemo pružiti u svakodnevnom životu.

Našoj velikoj-maloj djeci treba toplina i blizina stručnog osoblja i prijatelja koje susreću u poznatom prostoru. Zato će oni pamtiti i u svom životu sve rješavati po sjećanju na postupke osoblja u Zagorskoj 14. Stručna i prijateljska riječ osoblja škole i suradnja s nama roditeljima uljepšava dan našoj djeci i nama roditeljima. Sama ne znam, ne mogu, ne stignem i ne nalazim uvijek put do duše moje velike, male kćeri. Zato mogu čuti lijepe riječi, savjete, pohvale i ohrabrenja u ovoj školi. I znam da je škola i svi profesori koji rade s njom, njen vrlo važan centar svijeta. Ti susreti i razgovori daju mi snagu za svaki novi dan.

Kako ćemo se svakodnevno natjecati s agresivnim ponudama okoline i društvenog života u kojima naša djeca žele sudjelovati, a ne mogu jer za njih tu nema mjesta niti strpljenja??? Puno puta tužne misli javljaju se u mojoj glavi, misli da se moje veliko dijete neće snaći u životu, da neće voljeti taj život. Dobri duh, optimizam i ljubav koju dobivaju svaki dan u školi daju im smisao životu. Vjerujem da će i poslije nas, iz ove ustanove izlaziti vedre, čiste duše spremne za život u svome okruženju.

Zauvijek zahvalna Anina obitelj,
mama (Nada Vlahov), baka, braća...

55 godina
Srednje škole - Centra za odgoj i obrazovanje
Snimio: Šime Strikoman